

KONCEPCJA INTELIGENTNEJ WSI DLA MIEJSCOWOŚCI TACZÓW

Taczów Lipiec 2023

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.

Projekt współfinansowany w ramach Projektu Grantowego „Razem dla Radomki” ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”.

Koncepcja inteligentnej wsi dla miejscowości Taczów

Niniejsza publikacja została opracowana od maja do lipca 2023 roku
przez Ochotniczą Straż Pożarną w Taczowie,
w ramach realizacji projektu pt.: „Opracowanie idei koncepcji Smart Village w
miejscowości Taczów”
którego celem było opracowanie idei koncepcji Smart Village dla miejscowości Taczów.
Środki finansowe przeznaczone na jej przygotowanie zostały pozyskane dzięki
dofinansowaniu ze środków Lokalnej Grupy Działania Razem dla Radomki w ramach
projektu grantowego pod nazwą Smart Villages
finansowanego ze środków PROW 2014 – 2020.

Spis treści

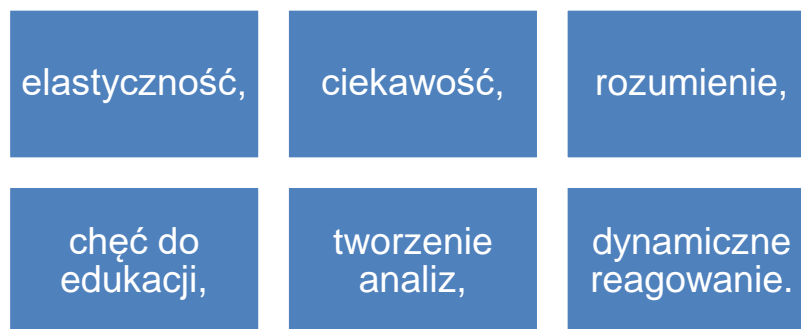
1	<u>WPROWADZENIE</u>	4
2	<u>KONTEKST</u>	5
2.1	OPIS PROCESU OPRACOWANIA KONCEPCJI, W TYM PRZEPROWADZENIA KONSULTACJI Z LOKALNĄ SPOŁECZNOŚCIĄ.	5
2.2	STRATEGIE I INICJATYWY OBEJMUJĄCE MIEJSCOWOŚĆ TACZÓW.	7
2.2.1	ODEŚLANIA DO ISTNIEJĄCYCH STRATEGII LOKALNYCH	7
2.2.2	POWIĄZANIA ZE STRATEGIAMI WYŻSZEGO SZCZEBŁA.	8
2.2.3	PRZEGLĄD PRZESZŁYCH I BIEŻĄCYCH (FLAGOWYCH) PROJEKTÓW I INICJATYW.....	16
3	<u>KLUCZOWE CECHY WSI TACZÓW</u>	20
3.1	GŁÓWNE CECHY WSI	20
3.2	KLUCZOWE WYZWANIA	23
3.2.1	JAKOŚĆ I BEZPIECZEŃSTWO DLA RUCHU PIESZO – ROWEROWEGO DRÓG PUBLICZNYCH 23	
3.2.2	NIEWYSTARCZAJĄCY ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.....	24
3.2.3	NIEWYSTARCZAJĄCE POŁĄCZENIA KOMUNIKACJI PUBLICZNEJ TACZOWA Z RADOMIEM I OKOLICZNYMI MIEJSCOWOŚCIAMI	24
3.2.4	POGARSZAJĄCY SIĘ STAN I MAŁE WYKORZYSTANIE OGÓLNODOSTĘPNYCH OBIEKTÓW REKREACYJNYCH	24
3.2.5	ZWIĘKSZAJĄCE SIĘ POTRZEBY UŻYTKOWNIKÓW TERENÓW SPORTOWYCH	25
3.2.6	NISKA AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA MIESZKAŃCÓW	25
3.2.7	NIEWYSTARCZAJĄCA LICZBA CYKLICZNYCH WYDARZEŃ INTEGRUJĄCYCH.....	26
3.3	GŁÓWNE ATUTY I MOŻLIWOŚCI	27
3.3.1	POŁOŻENIE MIEJSCOWOŚCI KOŁO RADOMIA	27
3.3.2	DZIAŁAJĄCE ORGANIZACJE POZARZĄDOWE.....	28
3.3.3	DZIEDZICTWO HISTORYCZNE ZWIĄZANE Z ZAŁOŻYCIELEM MIEJSCOWOŚCI – RYCERZEM MIKOŁAJEM POWAŁĄ	28
3.3.4	ROZBUDOWANA INFRASTRUKTURA REKREACYJNO - SPORTOWA	29
3.3.5	SKLEPY SPOŻYWCZE	30
3.4	KLUCZOWE CECHY SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ	30

3.5 UPROSZCZONA ANALIZA SŁABYCH I MOCNYCH STRON (SWOT) OBSZARU OBJĘTEGO KONCEPCJĄ.....	32
<u>4 LOGIKA INTERWENCJI.....</u>	33
4.1 GRUPY DOCELOWE DZIAŁAŃ.....	33
4.2 WIZJA ORAZ CEL OGÓLNY.....	34
4.3 CELE SZCZEGÓŁOWE I OPERACYJNE W ODPOWIEDZI NA SWOT	35
4.1.1 CEL SZCZEGÓŁOWY 1: ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ INFRASTRUKTURY PUBLICZNEJ TECHNICZNEJ, SPORTOWEJ I REKREACYJNEJ	36
4.1.2 CEL SZCZEGÓŁOWY 2: KULTYWOWANIE DZIEDZICTWA HISTORYCZNO – KULTUROWEGO MIKOŁAJA POWAŁY Z TACZOWA WRAZ Z WZROSTEM JEGO ROZPOZNAWALNOŚCI WŚRÓD MIESZKAŃCÓW I TURYSTÓW.....	36
4.1.3 CEL SZCZEGÓŁOWY 3: ROZWÓJ SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO	37
4.4 STRUKTURA LOGICZNA INTERWENCJI	40
4.5 INTELIGENTNE ROZWIĄZANIA: DZIAŁANIA, PRODUKTY I REZULTATY	44
4.5 LISTA PROJEKTÓW	51
<u>5 ZARZĄDZANIE I MONITOROWANIE</u>	66
5.1 ZARZĄDZANIE.....	66
5.2 MONITORING	67
<u>6 PLAN WŁĄCZENIA SPOŁECZNOŚCI W REALIZACJĘ KONCEPCJI, Z UWZGLĘDNIENIEM ROLI SOŁTYSA LUB RADY SOŁECKIEJ W TYM PROCESIE</u>	<u>68</u>
6.1 ZAANGAŻOWANIE MIESZKAŃCÓW W ROZWÓJ STRATEGII	68
6.2 KLUCZOWE KANAŁY KOMUNIKACJI I PODNOSZENIA ŚWIADOMOŚCI WŚRÓD OBYWATELI	68
6.3 PLANOWANE DZIAŁANIA MAJĄCE NA CELU ZMOBILIZOWANIE ZAINTERESOWANYCH STRON	69
<u>7 PODSUMOWANIE.....</u>	69

1 WPROWADZENIE

Dziś już truizmem jest stwierdzenie, że polska wieś zmienia się. Wyraźnie widać, jak kolejne dekady przynoszą znaczące i coraz szybsze transformacje w jej strukturze, formie i elementach składowych. Coraz wyraźniejszymi trendami są postępująca urbanizacja wsi i ewolucja jej funkcji, a widoczne kiedyś istotne różnice między wsią i miastem zacierają się. Mieszkańcy terenów wiejskich stoją przed koniecznością adaptowania się do tych przemian.

Postępująca globalizacja sprawiła, że dziś wszyscy żyjemy w świecie VUCA (Niestabilny, Niepewny, Złożony i Niejednoznaczny), w którym bycie Smart (inteligentnym, sprytnym, zręcznym, błyskotliwym...) jest najskuteczniejszym sposobem funkcjonowania. Cechy społeczności inteligentnych to:

Rysunek 1 Cechy społeczności Smart

Źródło: Opracowanie własne

W myśl, że jedyną pewną we współczesnej rzeczywistości jest zmiana, należy stawiać na kreatywność, plastyczność i brak przywiązywania się do elementów pozornie stałych oraz na tworzenie wizji i celów opartych na wartościach.

Wieś zmienia się dynamicznie, a proces ten często jest źródłem niepokoju wieloletnich mieszkańców i dążenia do utrzymania istniejącego stanu rzeczy. Dziś wiemy już, że nie będzie to możliwe, a najważniejszym kierunkiem jest tworzenie społeczności Zwinnej (Agile), łatwo dostosowującej się do wyzwań, budującej na lokalnych zasobach i wykorzystującej specyficzne cechy społeczności, kierującej się urzeczywistnianiem wartości a nie odtwarzaniem schematów. W myśleniu o organizowaniu się społeczności, coraz częściej pojawiają się takie pojęcia jak empatia, uważność, adaptacja oraz intuicja.

Na większość obaw, wątpliwości i niepokoju pobudzanych zmieniającym się światem i nieustannie transformującą się rzeczywistością zdaje się odpowiadać idea Smart Village. Jest to tworzenie społeczności inteligentnych, które stale adaptują się, uczą i zmieniają, zachowując jednak wspólną wizję opartą o wartości.

“Smart Villages” czyli inaczej “Inteligentne Wsie” to koncepcja rozwoju obszarów wiejskich proponowana przez Unię Europejską w celu poprawy ich funkcjonowania.

Według najbardziej ogólnej definicji, “Smart Villages” to takie obszary, które wykorzystują technologie cyfrowe i inne innowacyjne rozwiązania, w celu wprowadzenia korzystnych zmian do życia codziennego mieszkańców, przedsiębiorców i innych osób zaangażowanych w działanie na tym terenie. Ważnym aspektem tej koncepcji, jest to, aby podczas tworzenia nowych, lepszych rozwiązań wykorzystywać lokalne zasoby, które dany obszar posiada.

Do takiej właśnie inicjatywy przystąpiła wieś Taczów w Gminie Zakrzew, powiecie radomskim, leżącym w południowej części Województwa Mazowieckiego. Dzięki dofinansowaniu ze środków Lokalnej Grupy Działania Razem dla Radomki, Ochotnicza Straż Pożarna rozpoczęła proces przygotowania niniejszego dokumentu, który opisuje koncepcję inteligentnego rozwoju wsi Taczów. W przygotowanie tego opracowania zaangażowani byli także inni interesariusze – Sołtys, przedstawiciele władz samorządowych oraz biblioteki gminnej i oczywiście najważniejsi – mieszkańcy Taczowa.

2 KONTEKST

2.1 Opis procesu opracowania koncepcji, w tym przeprowadzenia konsultacji z lokalną społecznością.

Idea Smart Village została rozpowszechniona na terenie LGD Razem dla Radomki poprzez szkolenia i doradztwo. Ogłoszenie naboru wniosków o dofinansowanie na przygotowanie Koncepcji zachęciło przedstawicieli Ochotniczej Straży Pożarnej z Taczowa do stworzenia niniejszego dokumentu, a także zaktywizowania lokalnej społeczności wokół projektowania przyszłości Taczowa. Po podpisaniu umowy i otrzymaniu dofinansowania, rozpoczęto proces strategicznego planowania rozwoju.

Dokonano wstępnej diagnozy sytuacji społeczno – gospodarczej i wyróżniono następujących interesariuszy:

- Sołtys Wsi
- Radny gminy Zakrzew – reprezentujący okręg Taczowski
- Ochotnicza Straż Pożarna w Taczowie
- GASS Powąła Taczów
- Przedstawiciele Urzędu Gminy Zakrzew
- Mieszkańcy
- Dzieci i młodzież
- Turyści

Koncepcja inteligentnej wsi dla miejscowości Taczów

Dokonano także analizy danych zastanych i diagnozy tzw. desk – research. Zgromadzono najważniejsze dane statystyczne o Taczowie, informacje o przeszłych inicjatywach i projektach, opisy wydarzeń.

Pierwszym krokiem było przygotowanie spotkania konsultacyjnego z mieszkańcami. Jego celem było przybliżenie idei Inteligentnej Wsi, zapoznanie uczestników z przykładami działań Smart, omówienie zasad tworzenia koncepcji oraz diagnoza potencjałów i potrzeb społeczności lokalnej. W tym czasie przeprowadzono także wywiad zogniskowany z Wójtem Gminy Zakrzew – Panem Leszkiem Margasem na temat sytuacji Taczowa, najpilniejszych potrzeb oraz zasobów lokalnej społeczności. Przeprowadzono także rozmowy z przedstawicielkami Biblioteki Gminnej – organizacji opiekującej się merytorycznie Parkiem Historycznym w Taczowie. W czasie pierwszego spotkania nawiązano współpracę z lokalnym radnym, Sołtysem, Prezesem OSP oraz aktywną mieszkanką – dawną sołtyską.

Następnie odbyło się drugie spotkanie warsztatowe. Tym razem poświęcone w całości budowaniu założeń strategii – celów, działań, rezultatów oraz metod monitoringu i ewaluacji realizacji koncepcji. W czasie tego spotkania pojawił się przedstawiciel młodych mieszkańców, który aktywnie włączył się w planowanie inteligentnych rozwiązań.

W końcowej fazie procesu, skupiono się na pracy z dokumentem – ujęcie wypracowanych rozwiązań w treści niniejszego opracowania. Następnie, efekt końcowy przedstawiono zaangażowanym interesariuszom. Akceptacja treści dokumentu zakończyła proces jego przygotowania.

Przez cały proces dbano o jak najwyższy poziom jego partycypacyjności. Ogłoszenia o planowanych wydarzeniach były udostępniane lokalnej społeczności poprzez plakaty w formie papierowej na tablicach we wsi, tablicach ogłoszeń w Urzędzie Gminy Zakrzew oraz stronie www Gminy oraz profilach portalu społecznościowego. Bezpośrednie zaproszenia skierowano do przedstawicieli działających organizacji. Zaproszenia ustne były przekazywane zarówno przez zaangażowanych strażaków jak i Radnego oraz Sołtysa.

Należy zauważyć, że reprezentatywność podmiotów zaangażowanych w tworzenie koncepcji była bardzo wysoka – w miejscowości poza OSP funkcjonuje jeszcze Klub Sportowy Powoła Taczów. Zapewniono jak najwyższy udział interesariuszy koncepcji w jej przygotowaniu.

Aby zwiększyć zaangażowanie, postanowiono o przeprowadzeniu spotkań w formie warsztatów. Ich aktywny charakter powiązany ze swobodną komunikacją umożliwił spontaniczną rozmowę i dzięki temu wyrażanie opinii i pomysłów w sposób nieskrępowany. Wykorzystane narzędzia pracy grupowej sprzyjały także kreatywności.

W toku konsultacji brzmienia tego dokumentu wykorzystywano także nowoczesne metody komunikacji zdalnej oraz pracy na dokumentach przechowywanych w chmurze.

Perspektywa czasowa planowania Koncepcji Inteligentnej Wsi to 5 lat.

2.2 Strategie i inicjatywy obejmujące miejscowość Taczów.

Aktualnie, Taczów nie jest objęty żadną strategią z poziomu lokalnego.

Jeśli chodzi o inicjatywy, to funkcjonuje tu Klub Sportowy prowadzony przez Gminne Amatorskie Stowarzyszenie Sportowe Powała Taczów. Klub powstał w 2010 roku i zrzesza dziś około 100 zawodników. Prowadzi działalność edukacyjną szkoląc kadre, organizuje mecze i wypoczynek dla młodzieży. Klub gromadzi w weekendy nie tylko zawodników, ale także członków ich rodzin i innych kibiców na trawiastym boisku sportowym. Odbývają się tu także pikniki sportowe dla odbiorców działań klubu.

W Taczowie funkcjonuje także od 90 lat Ochotnicza Straż Pożarna. Jej członkowie dbają nie tylko o bezpieczeństwo i zdrowie okolicznych mieszkańców. Często angażują się w inicjatywy odbywające się w miejscowości. Na przykład corocznie obsługują postój Nocnych Piesznych Pielgrzymek Kobiet i Mężczyzn do Starej Błotnicy. To strażacy zajmują się organizacją pikników, biorą udział w wydarzeniach, realizują projekty dofinansowane ze środków zewnętrznych, dbają o otoczenie i infrastrukturę.

W pierwszej i drugiej dekadzie lat 2000, w Taczowie realizowanych było wiele projektów mających na celu rozpropagowanie i uczczenie pamięci o historii Polski Średniowiecznej czasów Władysława Jagiełły. W tamtym czasie nie powstał żaden nadrzędny dokument, planujący strategicznie tę oś rozwoju i skupiający wszystkie inicjatywy. Realizowane były one jednak zgodnie ze spójną wizją rozwoju tego miejsca, przyświecającą władzom lokalnym i realizowaną przez Urząd Gminy Zakrzew oraz jednostki podległe. Dotyczyły one zarówno rozwoju infrastruktury poprzez rewitalizację strażnicy OSP, budowę obiektów turystyczno - historycznych i religijnych, jak i inicjatyw społecznych – pikników, konferencji i zajęć edukacyjno – rekreacyjnych. W wyniku tych działań powstał Park Historyczny – Rycerze Bogurodzicy, którego opis znajduje się poniżej w punkcie 2.2.3. Dziś na terenie Taczowa nie są prowadzone inicjatywy w tym zakresie.

2.2.1 Odesłania do istniejących strategii lokalnych

Od roku 2013 Taczów był członkiem Polskiej Sieci Odnowy i Rozwoju Wsi. W ramach tej współpracy od roku 2016 brał udział w realizacji projektu Sieć Najciekawszych Wsi. Był to wieloetapowy projekt, w ramach którego realizowane były programy naprawcze wsi zakwalifikowanych do udziału. Jej celem projektu w 2018 roku był zrównoważony rozwój obszarów wiejskich poprzez podniesienie wiedzy co najmniej 48 osób (przedstawicieli miejscowości objętych Strategią Sieci Najciekawszych Wsi -

SNW) w zakresie spełnienia przez ich wsie standardów marki oraz przygotowanie ich do uzyskania Certyfikatu Uczestnika SNW dzięki organizacji szkoleń i przeprowadzeniu szeregu działań informacyjno-promocyjnych w okresie od marca do końca października 2018 r.

Taczów został wybrany jako jedna z kilkudziesięciu miejscowości wyróżniających się w całej Polsce po względem walorów materialnego dziedzictwa, autentyzmu wiejskiej przestrzeni oraz form życia mieszkańców. W projekcie tym brali udział głównie przedstawiciele urzędu Gminy Zakrzew i społeczności lokalnej. Odbyły się szkolenia, warsztaty i wizyty studyjne w miejscowościach biorących udział w przedsięwzięciu.

Wieś została opisana w portalu promującym najciekawsze wsie. Ujęte zostały tu najważniejsze inicjatywy i projekty, przybliżające turystom jej dziedzictwo. Taczów – miasto słynnego rycerza średniowiecznego, dysponuje niezwykłym zasobem, który może stanowić oś tematyczną do budowania koncepcji swojego rozwoju. Rozwijanie tej idei to jedna z szans Taczowa na zbudowanie spójnej strategii różnorodnych działań wspierających zarówno materialną jak i społeczną wartość miejscowości. Może to przyczynić się do umocnienia tożsamości mieszkańców i zbudowania wspólnoty wokół tego ważnego tematu.

2.2.2 Powiązania ze strategiami wyższego szczebla.

Planując rozwój Taczowa zadbano o to, aby koncepcja była spójna z innymi nadrzędnymi dokumentami strategicznymi. Poniżej wskazano do jakich celów w nich zawarte się odnosi. Wizja rozwoju jest spójna, a koncepcja realizuje niektóre z założeń szerszych planów strategicznych.

2.2.2.1 Strategia Rozwoju Gminy Zakrzew Na Lata 2017 – 2027

Koncepcja Inteligentnej wsi dla Taczowa realizuje w wysokim stopniu cele i zadania zawarte w Strategii Rozwoju Gminy Zakrzew. Taczów to wyjątkowa miejscowość na mapie Gminy Zakrzew. Jej atuty i możliwości opisane w rozdziale 3.3, to zasób nie tylko dla samej wsi, ale także dla okolicznych miejscowości i całej Gminy. Odpowiednio wykorzystane mogą stanowić koło zamachowe rozwoju lokalnego.

Tabela 1 Powiązania ze Strategią Rozwoju Gminy Zakrzew Na Lata 2017 – 2027

Cel Strategiczny Gminy Zakrzew	Cel operacyjny Gminy Zakrzew	Cel szczegółowy koncepcji	Cel operacyjny koncepcji/ działanie
Cel strategiczny 1: WZROST ATRAKCYJNOŚCI	Cel operacyjny 1 Budowa i modernizacja	Cel szczegółowy 1.	1.1, 1.3/ 1.1.1., 1.1.2, 1.3.3.

Koncepcja inteligentnej wsi dla miejscowości Taczów

OSIEDLEŃCZEJ GMINY ZAKRZEW	infrastruktury komunikacyjnej		
	Cel operacyjny 2. Tworzenie miejsc aktywnego spędzania czasu	Cel szczegółowy 1.	1.3, 2.1/ 1.3.1, 1.3.2, 1.3.3, 2.1.1, 2.1.2, 2.1.3
	Cel operacyjny 3. Rozbudowa bazy sportowo-rekreacyjnej Gminy	Cel szczegółowy 1.	1.2, 1.3 1.2.1, 1.3.2, 1.3.3
	Cel operacyjny 4. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury komunalnej	Cel szczegółowy 1.	1.4 1.4.2
Cel strategiczny 2: ROZWÓJ GOSPODARCZY GMINY ZAKRZEW	Cel operacyjny 1. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości	Cel szczegółowy 2	2.2./ 2.2.4
	Cel operacyjny 4. Promocja postaw innowacyjnych wśród młodzieży i dorosłych	Cel szczegółowy 2 Cel szczegółowy 3	2.2., 3.2./ 2.2.4, 3.2.3
Cel strategiczny 3: POPRAWA STANU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO GMINY ZAKRZEW	Cel operacyjny 4. Rewitalizacja przestrzeni gminnej i odnowa centrów miejscowości	Cel szczegółowy 2	2.1/ 2.1.1., 2.1.2, 2.1.3
Cel strategiczny 4: ROZWÓJ OFERTY KULTUROWEJ I TURYSTYCZNEJ GMINY ZAKRZEW	Cel operacyjny 1. Wzrost wykorzystania zasobów kulturalnych, historycznych oraz zabytków na cele promocyjne Gminy	Cel szczegółowy 2	2.3/ 2.3.1, 2.3.2
	Cel operacyjny 2. Budowa i modernizacja terenów rekreacyjnych oraz bazy okółoturystycznej	Cel szczegółowy 2	1.3., 2.1, 2.2/ 1.3.2, 1.3.3., 2.1.1, 2.1.2, 2.1.3, 2.2.2., 2.2.3,

2.2.2.2 Strategia Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność wdrażana przez Lokalną Grupę Działania Razem dla Radomki.

Koncepcja tworzona jest w ramach dofinansowania otrzymanego z Lokalnej Grupy Działania Razem dla Radomki i tym samym realizuje założenia dokumentu. Treść koncepcji i wskazane w niej kierunki działania, cele i realizowane projekty równocześnie realizują następujące cele LSR:

Tabela 2 Powiązania z Strategią Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność wdrażana przez Lokalną Grupę Działania Razem dla Radomki.

Cel Ogólny LSR Razem dla Radomki	Cel szczegółowy LSR Razem dla Radomki	Przedsięwzięcia LSR Razem dla Radomki	Cel szczegółowy koncepcji	Cel operacyjny koncepcji/ działanie
1. Wsparcie rozwoju gospodarczego i przedsiębiorczości z priorytetem dostępu do rynku pracy i samozatrudnienia	1.1. Wsparcie nowych i istniejących podmiotów gospodarczych oraz innowacji.	1.1.1. Nowi przedsiębiorcy na obszarze LGD „Razem dla Radomki”	Cel szczegółowy 2	2.2/ 2.2.4.
	1.2. Wsparcie działalności gospodarczych opartych na lokalnych produktach i usługach	1.2.1. Komerccjalizacja i promocja produktów lokalnych oraz wsparcie przetwórstwa lokalnego	Cel szczegółowy 2	2.2/ 2.2.4.
	2.1 Włączenie społeczne grup defaworyzowanych	2.1.1 Inicjatywy lokalne na rzecz osób z grup defaworyzowanych	Cel szczegółowy 3	3.1, 3.2/ 3.1.1, 3.1.2, 3.1.3, 3.2.1, 3.2.2., 3.3.3
	2.2 Aktywizacja i integracja społeczna	2.2.1 Aktywna społeczność wykorzystująca lokalne zasoby	Cel szczegółowy 2	2.2/ 2.2.4.
3 Obszar LGD „Razem dla Radomki” atrakcyjny dla	3.1 Wykorzystanie potencjału dla rozwoju oraz promocji obszaru LGD	3.1.1 Promocja dziedzictwa kulturowego i turystyki obszaru LGD	Cel szczegółowy 2	2.3/ 2.3.1., 2.3.2

Koncepcja inteligentnej wsi dla miejscowości Taczów

mieszkańców i turystów		3.1.2 Inwestycje w ogólnodostępną i niekomercyjną infrastrukturę turystyczną i rekreacyjną	Cel szczegółowy 1, Cel szczegółowy 2	1.3, 2.1./ 1.3.1, 1.3.2, 1.3.3, 2.1.1., 2.1.2, 2.1.3
	3.2 Wzmocnienie spójności lokalnej	3.2.1 Inwestycje w ogólnodostępną i niekomercyjną infrastrukturę kulturalną	Cel szczegółowy 2	2.1.,2.2./ 2.1.1., 2.2.2., 2.2.3

2.2.2.3 Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Radomskiego do 2030 Roku

Taczów razem z 13 innymi gminami otaczającymi miasto Radom leży w granicach powiatu radomskiego. Mieszka w nim ponad 152 tysiące osób. Do najważniejszych zadań własnych tej jednostki samorządowej zaliczyć można prowadzenie działań w zakresie edukacji, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa, administracji architektoniczno – budowlanej, transportu zbiorowego, ponadgminnej infrastruktury społecznej i technicznej (m. in. szpitale, drogi publiczne), itp.

Strategia rozwoju powiatu to dokument kompleksowy. Taczów ze swoją koncepcją wpisuje się w następujące założenia:

Tabela 3 Powiązania z Strategią Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Radomskiego do 2030 Roku

Cel Strategiczny Powiatu Radomskiego	Cel operacyjny Powiatu Radomskiego	Cel szczegółowy koncepcji	Cel operacyjny koncepcji/ działanie
II: Zrównoważony i spójny rozwój przestrzenny Powiatu przy zachowaniu jego walorów przyrodniczych	2.1: Poprawa dostępności komunikacyjnej Powiatu i mobilności mieszkańców	Cel szczegółowy 1	1.1/ 1.1.1, 1.1.2
	2.2: Rozwój współpracy w zakresie kształtowania atrakcyjnej przestrzeni publicznej dla mieszkańców i przedsiębiorców	Cel szczegółowy 2	2.1, 2.2./ 2.1.1., 2.1.2, .2.1.3, 2.2.3, 2.2.4
	2.3: Poprawa stanu środowiska naturalnego	Cel szczegółowy 1	1.3, 1.4./ 1.3.3, 1.4.2

Koncepcja inteligentnej wsi dla miejscowości Taczów

III. Wzrost konkurencyjności Powiatu dzięki wykorzystaniu jego potencjału gospodarczego, kulturalnego oraz turystycznego	3.2: Rozwój infrastruktury turystycznej	Cel szczegółowy 1	1.3, 2.1, 2.2
		Cel szczegółowy 2	1.3.3., 2.1.1., 2.1.2, 2.1.3, 2.2.1, 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4
	3.3: Promocja Powiatu i jego oferty turystyczno-gospodarczej	Cel szczegółowy 2	2.2., 2.3/ 2.2.1, 2.3.1, 2.3.2

W ramach III celu strategicznego, koncepcja Inteligentnej Wsi dla miejscowości Taczów wpisuje się w każde z wyszczególnionych działań:

Cel operacyjny 3.2: Rozwój infrastruktury turystycznej

- Działanie 3.2.1. Tworzenie i promocja powiatowych produktów turystycznych w oparciu o lokalną historię i tradycję;
- Działanie 3.2.2. Poszerzanie oferty turystycznej wraz z niezbędną infrastrukturą zarówno w obrębie Powiatu, jak i będących częścią szlaków ponadregionalnych lub krajowych we współpracy z gminami;
- Działanie 3.2.3. Utworzenie interaktywnej aplikacji mobilnej promującej ofertę turystyczną i kulturalną Powiatu;
- Działanie 3.2.4. Rozwój układu komunikacyjnego, w tym sieci ścieżek rowerowych, w zakresie ułatwiającym dostęp do atrakcji turystycznych Powiatu;
- Działanie 3.2.5. Utworzenie interaktywnej mapy ścieżek rowerowych Powiatu;
- Działanie 3.2.6. Wspieranie rozwoju bazy noclegowej i gastronomicznej;
- Działanie 3.2.7. Wspieranie renowacji i rewitalizacji obiektów zabytkowych i pomników historii na terenie Powiatu Radomskiego;

Cel operacyjny 3.3: Promocja Powiatu i jego oferty turystyczno-gospodarczej

- Działanie 3.3.1. Wspieranie organizacji imprez kulturalnych, sportowych i gospodarczych o zasięgu lokalnym i ponadlokalnym na terenie Powiatu;
- Działanie 3.3.2. Wypromowanie wydarzenia o randze krajowej organizowanego na terenie Powiatu, które mogłoby stać się wizytówką całego subregionu;
- Działanie 3.3.3. Inicjowanie współpracy międzynarodowej.

Powiat radomski to aktywnie działająca jednostka samorządowa, która między innymi tworzy Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Gmin Obszaru Funkcjonalnego Radomia 2030+.

2.2.2.4 Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+

Województwo Mazowieckie jest największe w Polsce pod względem obszaru i liczby mieszkańców. To bardzo konkurencyjny obszar, który rozwija się szybko. Stawia to nowe wyzwania i tworzy potrzeby charakterystyczne dla społeczeństw wysoko rozwiniętych.

Analizując zgodność Koncepcji z dokumentami nadrzędnymi, wzięto pod uwagę także Strategię Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+. Ustalono spójność z następującymi elementami tego dokumentu:

Tabela 4 Powiązania z Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+

Cel Strategiczny Województwa Mazowieckiego	Kierunki Działań Województwa Mazowieckiego	Działania Województwa	Cel szczegółowy koncepcji	Cel operacyjny koncepcji/działanie
KONKURENCYJNE I INNOWACYJNE MAZOWSZE Wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój działalności gospodarczej oraz transfer i wykorzystanie nowych technologii	6. Aktywizacja gospodarcza obszarów wiejskich	6.3. Wspieranie dywersyfikacji działalności gospodarczej oraz tworzenie pozarolniczych miejsc pracy	Cel szczegółowy wy 2.	2.2/ 2.2.4
		7.3. Rozbudowa i poprawa konkurencyjności multimodalnego, zintegrowanego systemu ekologicznego transportu zbiorowego, w tym rozwój wojewódzkiej sieci połączeń autobusowych	Cel szczegółowy wy 1	1.1/ 1.1.1, 1.1.2
DOSTĘPNE I MOBILNE MAZOWSZE Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu przy ograniczeniu presji na przestrzeń i środowisko, kształtowanie ładu przestrzennego	7. Zwiększenie dostępności transportowej i spójności przestrzennej regionu oraz udziału środków transportu przyjaznych dla środowiska, mieszkańców i przestrzeni	7.4. Poprawa ciągłości i jakości tras pieszych i rowerowych	Cel szczegółowy wy 1	1.1, 1.3/ 1.1.2, 1.3.3
		7.5. Budowa i utrzymanie sieci	Cel szczegółowy wy 1	1.1, 1.3/ 1.1.2, 1.3.3

Koncepcja inteligentnej wsi dla miejscowości Taczów

		szkieletowej tras rowerowych		
	8. Rozwój uporządkowanej sieci osadniczej, sprzyjającej wykorzystaniu transportu zbiorowego i ruchowi niezmotoryzowanemu	8.5. Kompleksowa rewitalizacja w miastach i miejscowościach wiejskich	Cel szczegółowy 1 Cel szczegółowy 2	1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2/ 1.1.1, 1.1.2., 1.2.1., 1.3.1, 1.3.2, 1.3.3, 2.1.1, 2.1.1., 2.1.2., 2.1.3, 2.2.2, 2.2.3.
ZIELONE, NISKOEMISYJNE MAZOWSZE Poprawa stanu środowiska poprzez racjonalne gospodarowanie zasobami przyrody	11. Proekologiczna transformacja energetyki	11.1. Zwiększanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii	Cel szczegółowy 1	1.4/ 1.4.1.
	13. Poprawa jakości środowiska	13.1. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do wód, atmosfery i gleby	Cel szczegółowy 1	1.1, 1.4/ 1.1.1, 1.1.2., 1.4.1., 1.4.2.
		13.5. Prowadzenie działań na rzecz zapewnienia dobrego stanu wód, w tym rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej i systemów oczyszczania ścieków	Cel szczegółowy 1	1.4/ 1.4.1, 1.4.2.
MAZOWSZE ZINTEGROWANE SPOŁECZNIE Poprawa jakości i dostępności do usług społecznych oraz wzmocnienie kapitału ludzkiego i społecznego w ramach nowoczesnej gospodarki	15. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego	15.4. Wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i kształtowanie postaw prospołecznych	Cel szczegółowy 2 Cel szczegółowy 3	2.2, 3.1, 3.2/ 2.2.4, 3.1.1, 3.1.2, 3.1.3, 3.2.1, 3.2.2, 3.2.3
MAZOWSZE BOGATE KULTUROWO Wykorzystanie	21. Wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego, potencjału	21.2. Rozwój infrastruktury turystycznej i okółoturystycznej	Cel szczegółowy 1	1.3, 2.1, 2.3/ 1.3.1, 1.3.2, 1.3.3, 2.1.1,

Koncepcja inteligentnej wsi dla miejscowości Taczów

walorów środowiska przyrodniczego oraz potencjału kulturowego i turystycznego dla rozwoju województwa i poprawy jakości życia	kulturowego i turystycznego dla rozwoju gospodarczego i promocji województwa		Cel szczegółowy 2	2.2.2, 2.2.3, 2.3.1, 2.3.2
		21.3. Wspieranie rozwoju różnych form turystyki, produktów oraz wydarzeń turystycznych	Cel szczegółowy 2	2.2./ 2.2.1., 2.2.2
		21.4. Wspieranie działalności stowarzyszeń i organizacji, w tym o znaczeniu międzynarodowym	Cel szczegółowy 3	3.1/ 3.1.1., 3.1.2, 3.1.3
		21.8. Wspieranie przedsiębiorczości i współpracy w obszarze kultury, dziedzictwa kulturowego i turystyki	Cel szczegółowy 2	2.2/ 2.2.4
	23. Kreowanie miast i wsi jako centrów aktywności kulturalnej i turystycznej	23.1. Wspieranie ośrodków miejskich i wiejskich w upowszechnianiu potencjału kultury wraz z rozwojem funkcji turystycznych	Cel szczegółowy 1 Cel szczegółowy 2	1.1, 2.1., 2.2./ 1.1.1, 2.1.1, 2.1.2., 2.1.3, 2.2.1, 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4

2.2.2.5 Podsumowanie.

Koncepcja Inteligentnej Wsi dla miejscowości Taczów opisana w tym dokumencie wykazuje w wysokim stopniu zgodność z dokumentami nadrzędnymi. Nie stoi w opozycji do żadnego z nich. Jej realizacja będzie wspierać osiągnięcie celów i założeń rozwoju na wszystkich poziomach organizacji samorządowej. Realizacja koncepcji przyczyni się także do rozwoju obszaru Lokalnej Grupy Działania „Razem dla Radomki”, która już od 15 lat wspiera rozwój obszarów wiejskich wdrażając program LEADER.

Realizacja założeń koncepcji przyczyni się do osiągnięcia spójnych założeń strategicznych dla tego obszaru.

2.2.3 Przegląd przeszłych i bieżących (flagowych) projektów i inicjatyw

Koncepcja Inteligentnej Wsi nie powinna być dokumentem oderwanym od istniejących i przeszłych projektów i pomysłów realizowanych w danej miejscowości. Poniżej opisano Najważniejsze inicjatywy realizowane na przestrzeni ostatnich lat.

Jednym z najważniejszych dla mieszkańców miejscem na terenie wsi jest stadion sportowy. Na początku lat 2000 został on zmodernizowany. Projekt ten miał miejsce już 19 lat temu. Dalsza rozbudowa obiektu nastąpiła w roku 2022 poprzez remont szatni dla zawodników i trenerów. Stadion stanowi ważne miejsce dla społeczności. To tu co tydzień odbywają się mecze gromadzące kibiców i rodziny zawodników. To także miejsce spotkań wieczornych dla młodzieży. Stadion jest wykorzystywany w wysokim stopniu i służy mieszkańcom nie tylko Taczowa, ale całej gminy.

W trakcie realizacji jest projekt obejmujący Budowę odcinka sieci wodociągowej w miejscowości Taczów w ramach rozbudowy systemu wodno-kanalizacyjnego w gminie Zakrzew w aglomeracji Radom.

Lokalne drogi są rozbudowywane i modernizowane. Wykonano między innymi przebudowę drogi gminnej w miejscowości Taczów, jak również przebudowę drogi powiatowej Taczówek – Taczów – Milejowice wraz z budową ścieżek rowerowych.

Kolejnym bardzo dużym i wieloetapowym przedsięwzięciem był rozwój centrum wsi poprzez utworzenie Parku Historycznego Rycerze Bogurodzicy. Inwestycje z tym związane trwały w latach 2008 – 2018 i obejmowały utworzenie następujących elementów:

- Rewitalizacja budynku starej remizy wraz z planowanym Muzeum Etosu Rycerskiego. Na parterze budynku znajduje się sala OSP oraz zaplecze sanitarne. Na piętrze w dwóch salach planowano wystawienie eksponatów dotyczących historii Polski średniowiecznej z okresu budowy i wzmocnienia Rzeczypospolitej Obojga Narodów.

- Kuźnia powały. Dobudowana część budynku, w której znajdują się między innymi palenisko, tradycyjne narzędzia, zdjęcia i pamiątki przedstawiające historię miejscowości, a także dzieje rzemiosła. Kuźnia to miejsce, w którym faktycznie można wykonywać prace kowalskie. Zaplanowana, aby upamiętnić kunszt i siłę Mikołaja Powały, który wedle podań sam miał sobie wykuwać zbroje i miecze.

Rysunek 2 Kuźnia Powały

Koncepcja inteligentnej wsi dla miejscowości Taczów

- Rzeźbiarska kompozycja figuralna Spotkanie u Powały. Jest to zespół rzeźb, przedstawiających spotkanie, które odbyło się w 1409 roku dotyczące budowy przeprawy przez Wisłę pod Kozienicami. Most ten umożliwił dotarcie wojsk pod Grunwald. Przedstawieni są tu Dobrogost Czarny (starosta radomski), rycerz Mszczuj ze Skrzynna (w czasie bitwy pod Grunwaldem zdobył pectorał Mistrza Ulricha von Jungingena), biskup Mikołaj Trąba (pierwszy Prymas Polski), król Władysław Jagiełło i Mikołaj Powała z Taczowa. Dzieło zaprojektowane przez Tadeusza Derlatkę i Janusza Pulnara, wykonał w spiżu Edward Łagowski.

Rysunek 3 Rzeźby plenerowe "Spotkanie u Powały"

- Świadkowie dziejów. Ogromne Głazy narzutowe ustawione wokół Kaplicy Bogurodzicy, upamiętniające największych władców Korony Polskiej - Konrada Mazowieckiego, Władysława Łokietka, Kazimierza Wielkiego, Św. Jadwigę Królową, Władysława Jagiełło oraz Kazimierza Jagiellończyka. Ostatni, największy głaz poświęcono Zygmuntowi I Staremu i wydarzeniu Hołdu Pruskiego. Głazy pochodzące z okolicznych pól zostały opisane nazwiskami władców i wskazaniem największych wydarzeń historycznych dotyczących przebiegu konfliktu Krzyżackiego.

Rysunek 4 Głazy narzutowe "Świadkowie Dziejów"

- Kaplica Bogurodzicy. Zaprojektowana przez Tadeusza Derlatkę. W jej centrum znajduje się obraz Matki Boskiej Taczowskiej. Wykonana w białym kamieniu, z dachem gontowym. Pod obrazem wykonany napis składający się ze słów pierwszego Hymnu Polski - Bogurodzicy. Miejsce kultu religijnego gromadzące mieszkańców szczególnie w miesiącach maryjnych. Poświęcenie

Rysunek 5 Kaplica Bogurodzicy

kaplicy odbyło się w 600 rocznicę zwycięskiej Bitwy pod Grunwaldem

Rysunek 6 Diorama obrazu "Bitwa pod Grunwaldem"

- Diorama obrazu Bitwa pod Grunwaldem. Spektakularne dzieło obejmujące kopię obrazu Popiela i Rozwadowskiego - uczniów Matejki o wymiarach 5,5 m x 10 m. Oryginał namalowany w 1910 roku, na 500 rocznicę słynnej Bitwy, ukazuje jej końcowy etap. W lewej jego części przedstawiono w oddali Króla Władysława Jagiełłę otoczonego przez najznamienitszych rycerzy, na którego szarżuje niemiecki wojak Dipold Kokeritz de Dieber. W środku widać wir walk wrogich chorągwi. Na pierwszym planie, nieco po prawo, widać uciekającego Wielkiego Mistrza Krzyżackiego Ulryka Von Jungingena, który ginie w walce. Na obrazie nie mogło zabraknąć przedstawienia najświetniejszych rycerzy tego czasu - Zawiszy Czarnego oraz Mikołaja Powały z Taczowa. Prezentacja obrazu odbywa się poprzez rozsunięcie drewnianej zasłony. Towarzyszy temu odtwarzany głos lektora i poruszająca muzyka.
- Gródek Powały w Taczowie. To pozostałości po średniowiecznej osadzie wybudowanej w XIII lub XIV wieku. Według lokalnej legendy, wybudowany przez jeńców wziętych do niewoli w Bitwie pod Grunwaldem. Był najprawdopodobniej rodową siedzibą Mikołaja Powały, herbu Ogończyk. Budowla fortyfikacyjno – mieszkalna została wybudowana na wzgórzu o średnicy około 10 m. Badania archeologiczne ujawniły tu ślady ceramiki, co może wskazywać na rozbudowane zaplecze wokół gródka. Aktualnie teren ten znajduje się w prywatnych rękach, choć pojawiają się głosy mówiące o niejasnościach dotyczących praw własności. Teren jest niedostępny dla mieszkańców.
- Festyn rodzinny Rycerze Bogurodzicy. Ta inicjatywa była realizowana w latach 2009 – 2018. Organizowany z rozmachem piknik kultywujący dziedzictwo słynnego Rycerza i przyciągający tłumy uczestników. Występy turnieje, konkursy, osada rycerska, pokazy, grupy rekonstrukcyjne, znani goście – te wszystkie atrakcje ożywiały teren parku. Mieszkańcy Taczowa angażowali się aktywnie w przygotowania dbając o teren, zabezpieczając bezpieczeństwo i porządek. Wspominają to jako święto, na które wieś szływała się z zaangażowaniem.

Koncepcja inteligentnej wsi dla miejscowości Taczów

W Taczowie, tuż obok parku znajduje się także wyjątkowe molo wraz z trybunami wokół stawu. Projekt zapoczątkowany w 2006 roku, w kolejnych latach był rozbudowywany. Ścieżka piesza wokół stawu łączy się z trybunami naprzeciw szerokiej platformy wysuniętej kilka metrów w głąb zbiornika. Stanowi idealne miejsce na koncerty lub imprezy. Z trybun rozciąga się malowniczy widok na molo, rzeźby plenerowe i rozbudowaną siedzibę OSP/ planowane muzeum Etosu Rycerskiego.

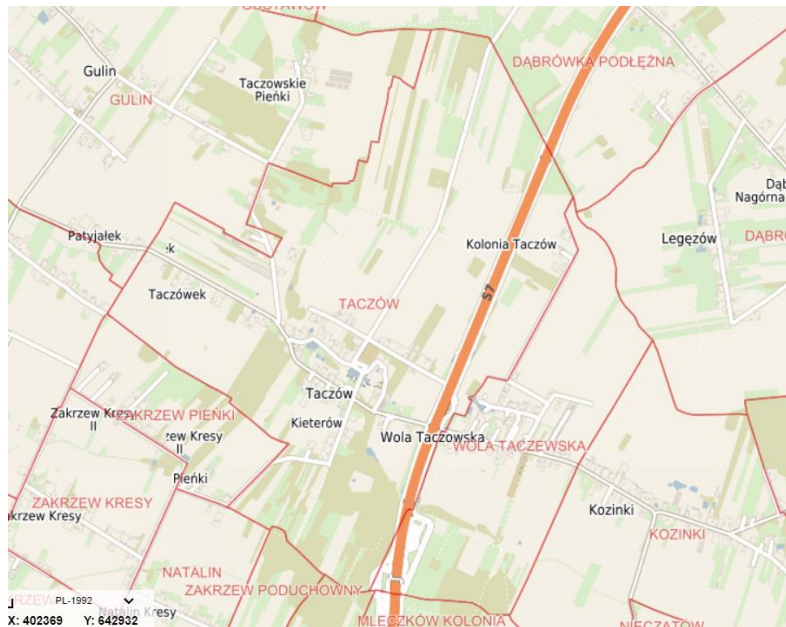

Plac zabaw wraz z ciągiem pieszo-spacerowym to kolejne wyjątkowe miejsce. Wykonanie i montaż trzech figur z brązu to nietypowe uatrakcyjnienie tego terenu. Typowy wiejski plac zabaw otoczony jest aleją spacerową, przy której posadowiono naturalnych rozmiarów figury Janka Muzykanta, Pana Twardowskiego i Szewczyka Dratewki. Te postaci przypominają o bogactwie polskiej kultury. Traktowane przez mieszkańców jak znane i oswojone elementy infrastruktury, dla przyjezdnych i turystów są niezwykle ciekawą niespodzianką.

Wszystkie te inicjatywy obejmują najważniejsze kierunki rozwoju materialnego miejscowości, do których odnosi się także niniejsza koncepcja. Rozwój infrastruktury publicznej takiej jak drogi, kanalizacja, tereny sportowe i rekreacyjne są podstawą polepszania jakości życia mieszkańców. Można powiedzieć, że Taczów to miejscowość, w której wiele inicjatyw, nietypowych i ambitnych projektów zostało już zrealizowanych. To niezwykle bogactwo, nie ujawniło jeszcze w pełni swojego potencjału. Mieszkańcy wielu wsi mogą marzyć tylko o posiadaniu tak rozbudowanej infrastruktury – muzeum, park, molo, diorama. Największym wyzwaniem, zgłaszanym także w czasie spotkań konsultacyjnych jest teraz ożywienie tej przestrzeni, zwiększenie jej wykorzystania i obudzenie społecznej energii, która będzie mogła ją zagospodarować.

3 KLUCZOWE CECHY WSI TACZÓW

3.1 Główne cechy Wsi

Taczów to wieś w gminie Zakrzew, powiecie radomskim w województwie mazowieckim. Według danych statystycznych na dzień 31 grudnia 2022 roku mieszka tu 329 mieszkańców. Wieś położona jest nieopodal Radomia. Nadaje jej to charakter suburbanistyczny. Dojazd do stolicy powiatu zajmuje jedynie 15 minut. Zakrzew – siedziba Gminy oddalony jest o 4 km. Tuż obok miejscowości biegnie trasa S7, prowadząca na północ do Warszawy, a na południe do Kielc.

Rysunek 8 Granice Administracyjne wsi Taczów

Jest to miejscowość o charakterze rolno – usługowym. W ostatnich latach zauważalny jest znaczący przyrost migracji osób, które zdecydowały się na osiedlenie tutaj ze względu na dogodny dojazd do Radomia. Tym samym zwiększa się liczba mieszkańców napływowych, nie powiązanych tradycyjnie i kulturowo z miejscowością.

Znajdują się tu 2 sklepy spożywcze, remiza OSP, boisko sportowe, na którym trenują i grają mecze zawodnicy Klubu Sportowego Powąta Taczów, kilka firm usługowych, plac zabaw oraz Park Historyczny Rycerze Bogurodzicy. Są tu także dwa stawy połączone ciekim wodnym. Nad jednym z nich zbudowano molo wraz z trybunami.

Zlokalizowany jest tu duży obiekt turystyczny – Taczów Spa Twój Czas. Obiekt ten jednak niedostępny jest dla mieszkańców. Ogrodzony, kierujący swoją ofertę do niewielkiego grona znanych osób, stanowi białą plamę na mapie miejscowości.

W Taczowie są trzy istotne miejsca infrastruktury publicznej. Są to Boisko Sportowe, Plac zabaw oraz Park Historyczny. Jest to mała miejscowość, ale niezwykle wyjątkowa w swoim układzie terenów rekreacyjnych. Niewiele wsi może się pochwalić tak rozbudowanym i ciekawym zestawem punktów rekreacyjnych. Nadaje jej to atrakcyjny charakter. Mieszkańcy, którzy są już oswojeni z nietypowymi elementami wskazują, że dla

Koncepcja inteligentnej wsi dla miejscowości Taczów

przyjezdnych, którzy ich odwiedzają, diorama lub figury z brązu stanowią nie lada ciekawostkę i stały punkt spacerów.

Poniżej znajduje się zdjęcie obejmujące cały złożony i bogaty układ terenów rekreacyjnych, którymi może się poszczycić Taczów.

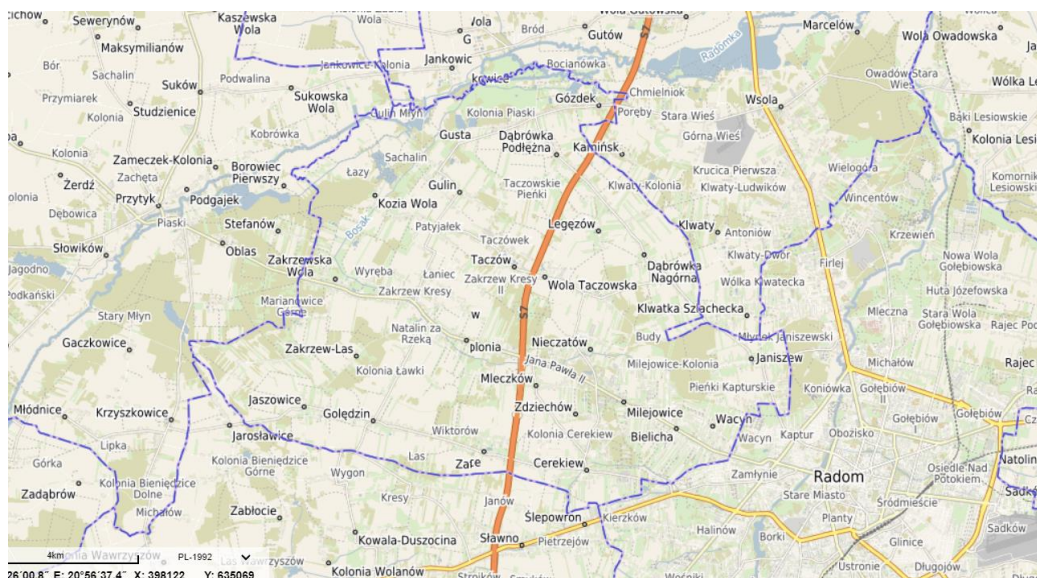
Rysunek 9 Infrastruktura Parku Historycznego Rycerze Bogurodzicy

Źródło: <http://siecnajciekawszychwsi.pl/36/taczow.html>

Ważną informacją dotyczącą postrzegania tej przestrzeni przez mieszkańców jest ujęcie Muzeum Etośu, dioramy i parku dopiero na piątym miejscu w czasie wymieniania ważnych miejsc na mapie wsi. Pierwszy pojawił się stadion, sklepy, plac zabaw itp. Fakt ten może wskazywać na prawidłowość znaną od dawna geografom, socjologom i psychologom, że fizyczna obecność elementów przestrzeni niekoniecznie bezpośrednio łączy się z jej wykorzystywaniem czy tzw. postrzeganiem psycho – społecznym. To, że jakiś element znajduje się w otoczeniu, nie znaczy, że jest włączany do postrzeganej „własnej” przestrzeni. Można zatem wysunąć hipotezę, że teren parku historycznego, stanowi obszar psychospołecznie o ograniczonej dostępności. To miejsce, którego inicjatorem i wykonawcą był podmiot spoza miejscowości – Urząd Gminy Zakrzew i nadal to jemu przypisuje się prawa i obowiązki związane z utrzymaniem i zarządzaniem tym terenem. Należy postawić ważne pytanie, czy mieszkańcy czują się tu w pełni jak u siebie. Takie postrzeganie przestrzeni publicznej może być spuścizną po systemie zarządzania własnością trwającym w II połowie XX wieku. Dziś też w różnych miejscach w kraju można zauważyć tę tendencję, że infrastruktura „wstawiona” do danej społeczności – np. poprzez projekt realizowany ze środków zewnętrznych, często pozostaje niezagospodarowana, opuszczona i nierzadko dewastowana.

Koncepcja inteligentnej wsi dla miejscowości Taczów

Taczów znajduje się w granicach administracyjnych Gminy Zakrzew, praktycznie w jej centrum, na skrzyżowaniu kilku dróg. Dzięki temu jest tu ułatwiony dojazd. Poprzez to dysponuje potencjałem do skupiania i łączenia różnych okolicznych miejscowości.

Rysunek 10 Gmina Zakrzew

W promieniu około 2 km znajduje się aż 10 miejscowości.

Odległości od niektórych wsi oraz pobliskich i dalszych miast wskazano w tabeli poniżej.

Tabela 5 Odległości Taczowa od ważnych miejscowości

Nazwa najbliższego miasta	Odległość między miejscowościami
Wola Taczowska	1 km
Zakrzew	2,5 km
Jedlnia - Letnisko	20,8
Radom	9,9 km
Warszawa	109 km

Źródło: opracowanie własne na podstawie: https://www.polskawliczbach.pl/wies_Taczow

Jeżeli chodzi o kluczowe statystyki wsi Taczów, to należy zauważyć równomierny przyrost liczby mieszkańców. Mieszkańcy w czasie spotkań konsultacyjnych podkreślali stopniową i stałą rozbudowę wsi o kolejne domy. Przeprowadzają się tu głównie osoby

pracujące w Radomiu, które szukają atrakcyjnych działek i społeczności, w których mogliby realizować swoje potrzeby. Dzięki temu w Taczowie nie stwierdza się zjawiska starzenia się społeczności, tak częstej trudności we wsiach oddalonych od ośrodków miejskich.

Podsumowanie

Taczów to niezwykle złożona miejscowość. Z jednej strony to typowa wieś podmiejska, w której postępujące procesy suburbanizacji zmieniają jej charakter i tworzą typowe dla takich miejscowości wyzwania – na przykład:

- zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury publicznej takiej jak drogi, ścieżki, chodniki, światłowód, wodociągi i kanalizacja,
- rozwój placówek edukacyjnych i zwiększenie liczby miejsc opieki nad dziećmi oraz uatrakcyjnienie spędzania wolnego czasu,
- usprawnianie mobilności i komunikacji publicznej,
- włączanie nowych mieszkańców do wspólnoty społecznej i poszerzanie oferty animacyjnej.

Z drugiej strony, jest wyjątkowa poprzez swoje powiązania z jednym z najświetniejszych rycerzy średniowiecza. Mężem stanu, odgrywającym kluczową rolę w budowaniu świetności Rzeczypospolitej Obojga Narodów – Mikołajem Powałą. Powiązania te to między innymi bogactwo istniejącej infrastruktury, ale także motyw przewodni, wokół którego może budować się tożsamość i aktywność mieszkańców.

3.2 Kluczowe wyzwania

W czasie spotkań konsultacyjnych dotyczących tworzenia koncepcji zidentyfikowano kilka wyzwań kluczowych. Zostały one określone przez mieszkańców, członków lokalnie działających organizacji oraz przedstawicieli władzy publicznej. Do ich wyszczególnienia wykorzystano narzędzia partycypacyjne takie jak Word Café, burza mózgów, panel dyskusyjny i wywiad Fokusowy.

Uczestnicy choć nieliczni, stanowili reprezentatywną grupę, w której brali udział przedstawiciele wielu grup społecznych. Uczestnikami byli przedstawiciele najważniejszych interesariuszy – lokalnych organizacji, władzy samorządowej, seniorów, młodzieży.

3.2.1 Jakość i bezpieczeństwo dla ruchu pieszo – rowerowego dróg publicznych

To wyzwanie dotyczy specyfiki lokalizacji Taczowa na skrzyżowaniu dwóch uczęszczanych dróg – powiatowej 3507W oraz drogi gminnej prowadzącej do siedziby Gminy – Zakrzewa. Tym samym wyzwaniem staje się bezpieczeństwo osób

poruszających się pieszo lub rowerowo. Zapewnione jest ono w ciągu drogi powiatowej dzięki niedawnej inwestycji Powiatu Radomskiego w zakresie przebudowy drogi wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Podobne rozwiązania powinny znaleźć się wzdłuż pozostałych dróg w miejscowości. Dzięki temu zwiększy się mobilność mieszkańców niekorzystających z transportu samochodami osobowymi. Zmniejszy się także dzięki temu emisja spalin. Umożliwi to bezpieczny i komfortowy dojazd do siedziby Gminy w Zakrzewie.

3.2.2 Niewystarczający rozwój infrastruktury technicznej.

W Taczowie brakuje sieci kanalizacyjnej. Nie wszystkie domy są podłączone do systemu odbioru ścieków. Fakt ten prowadzi do szeregu niedogodności dla mieszkańców. Rozwinięcie tej infrastruktury poprawi także jakość środowiska. Palącym wyzwaniem, nasilonym szczególnie w czasie pandemii okazał się także niewystarczający rozwój linii światłowodowej w miejscowości. Praca i nauka zdalna wymagają bardzo dobrej jakości połączenia z internetem. Dostęp do stabilnego i szybkiego łącza umożliwiłby dalsze osiedlanie się w Taczowie osób pracujących w ten sposób. Będzie także sprzyjać rozwojowi usług opartych o dostęp do sieci.

3.2.3 Niewystarczające połączenia komunikacji publicznej Taczowa z Radomiem i okolicznymi miejscowościami

Taczów znajduje się nieopodal granicy Radomia. Jest to duże miasto, które dla mieszkańców wsi jest miejscem realizacji różnorodnych usług. Z dobrodziejstw bliskości dużego miasta korzystają głównie osoby posiadające własny samochód. Komunikacja publiczna jest według mieszkańców niewystarczająca. Autobusy podmiejskie nie są połączone w spójny system. Trudno także o dostęp do rozkładów jazdy i komunikatów przewoźnika. Na przejazdy różnymi liniami konieczne jest także zakupienie oddzielnych biletów okresowych, co znacznie przedraża regularne dojazdy do szkół czy pracy.

3.2.4 Pogarszający się stan i małe wykorzystanie ogólnodostępnych obiektów rekreacyjnych

W samym centrum Taczowa znajduje się Park Historyczny Rycerze Bogurodzicy. W jego skład wchodzi nie tylko zrewitalizowana siedziba OSP, w której planowano otwarcie Muzeum Etosu Rycerskiego, ale także rzeźby plenerowe, głazy pamiątkowe, Kapliczka Bogurodzicy i diorama z obrazem Bitwy pod Grunwaldem. Teren ten rozbudowany w latach 2008 – 2018 to wyjątkowe miejsce. Infrastruktura zaplanowana tak, aby promować miejscowość i kultywować dziedzictwo historyczne jakim było Polskie rycerstwo, aktualnie wykorzystywana jest rzadko i w niewielkim stopniu. Konieczne jest podjęcie działań mających na celu zarówno odnowienie i utrzymanie materialnych

elementów Parku, jak również tchnięcie życia społecznego, ich użytkowanie i wykorzystanie zgodnie z przeznaczeniem. Wymagana jest konserwacja i odnowienie infrastruktury Parku.

Nieopodal Parku znajduje się kolejne miejsce, które wymaga uwagi. To wiejski plac zabaw. Wokół niego znajduje się alejka z wykonanymi z brązu postaciami z bajek. Plac także wymaga odnowienia, jak również doposażenia. Do Taczowa sprowadza się coraz więcej rodzin z dziećmi. Są to często osoby pracujące w Radomiu, które do domu przyjeżdżają często późnym popołudniem, aby odpocząć. Taczów traktują jak swoistą sypialnię. Atrakcyjny i bezpieczny plac zabaw mógłby być miejscem spotkań dawnych i nowych mieszkańców. Wszak to właśnie na placu często tworzą się przyjaźnie wśród dzieci, a potem także rodziców.

3.2.5 Zwiększające się potrzeby użytkowników terenów sportowych

GASS Powąta Taczów to klub zrzeszający mieszkańców nie tylko miejscowości, ale także osoby z pobliskich wsi z terenu Gminy Zakrzew i sąsiednich. Klub gra w rozgrywkach klasy A. Na boisku w Taczowie rozgrywają się praktycznie co tydzień mecze nie tylko seniorów, ale także drużyn młodzieżowych i dziecięcych. Ważnym wyzwaniem staje się więc rozbudowa, modernizacja i bieżące utrzymanie tego terenu. Niedawno zostały wyremontowane i rozbudowane szatnie dla zawodników. Elementem, który wymaga najpilniejszej uwagi są trybuny. To miejsce, w którym gromadzą się w czasie meczy kibice. Tam społeczna energia co tydzień dopinguje zawodników. W inne dni, często spędzają tam czas młodzi mieszkańcy. Trybuny to miejsce spotkań, które z jednej strony gwarantuje na przykład możliwość posiedzenia, z drugiej strony zlokalizowane na uboczu może być potencjalnym źródłem zagrożenia dla bezpieczeństwa i porządku publicznego. Rozbudowa trybun poprawi jakość wykorzystywanej infrastruktury, zwiększy bezpieczeństwo, ale także prestiż zespołu i miejscowości. Co więcej, awansowanie zespołu seniorskiego do kolejnych poziomów rozgrywek, będzie pociągało za sobą konieczność dostosowania stadionu do wymogów PZPN.

3.2.6 Niska aktywność społeczna mieszkańców

W Taczowie funkcjonują dwie organizacje, jednak prowadzą one działalność głównie w zakresie wspierania swoich członków (GASS Powąta Taczów), jak i realizacji zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa (OSP w Taczowie). Nie ma tu organizacji ani grupy mieszkańców, którzy animowaliby społeczność lokalną. Odbywa się tu niewiele wydarzeń, spotkań, pikników i warsztatów dla mieszkańców. Pojedyncze imprezy nie są w stanie odpowiednio zintegrować i zaktywizować sąsiadów do wspólnych działań. Można zauważyć niski poziom samoorganizacji. Wydarzenia dzieją się głównie w odpowiedzi na inicjatywę z zewnątrz. W takich sytuacjach reakcja jest

aktywna i zaangażowana. Często jednak bez pojawienia się tego impulsu spoza miejscowości, sami mieszkańcy nie rozpoczynają realizacji przedsięwzięć. Można by powiedzieć cytując Jordana i Skrzypczaka (2003 Szkoła Animatorów Społecznych. Kim jest animator społeczny?), że Taczów to społeczność, która śpi. Nie podejmuje proaktywnych działań w kierunku integracji i realizacji swoich potrzeb wspólnotowych, nie są one też wyrażane i nazywane. Być może nie ma na dziś nawet takiego pojęcia w przestrzeni społecznej mieszkańców jak wspólnota wiejska. Podejmowane są pojedyncze inicjatywy, jednak nie wyłonił się jeszcze wśród mieszkańców lider lub liderka, który mógłby rozpocząć proces budowania i organizowania się społeczności. Być może w najbliższym czasie powstanie Koło Gospodyń Wiejskich, jednak Panie potrzebują konkretnego i istotnego wsparcia na tym pierwszym etapie prowadzenia działalności.

3.2.7 Niewystarczająca liczba cyklicznych wydarzeń integrujących

W Taczowie, w okresie rozwoju infrastruktury Parku Historycznego, odbywał się corocznie Festyn Rycerski Rycerze Bogurodzicy. Było to święto, w które mieszkańcy angażowali się w dużym stopniu. Inicjatorem i organizatorem tego wydarzenia byli przedstawiciele lokalnej władzy, pracownicy urzędu i jednostek podległych. Było to jedno z wydarzeń, które miało promować dziedzictwo historyczne. Wydarzenie to pobudzało lokalną społeczność do przygotowania wsi na przyjazd gości. Mobilizowało do działań i współpracy. Budziło dumę z historii miejscowości. Po zaprzestaniu przez Urząd Gminy inicjowania i organizowania pikniku, nie znalazł się inny podmiot, który mógłby przejąć na siebie ciężar tego wydarzenia.

Aktualnie, w roku, odbywa się kilka imprez, z których najważniejsze to przemarsz Nocnych Pielgrzymek Kobiet i Mężczyzn do Błotnicy oraz Święto Sobótki.

Można powiedzieć, że po okresie intensywnych działań, których inicjatorem był urząd, który zachęcał do współpracy, mieszkańcy nie byli gotowi na przejęcie tego obowiązku. Dziś jednak zgłaszają z coraz większym nasileniem chęć i otwartość do powrotu do corocznego święta. Wydaje się jednak, że na tym etapie nadal niezbędne będzie stałe wsparcie urzędu, przy jednoczesnym zwiększaniu zaangażowania mieszkańców, wyłaniania i wspierania liderów.

Coroczne duże wydarzenie to tylko jedna forma aktywizacji mieszkańców. Kolejną może być cykl mniejszych wydarzeń skierowanych do mieszkańców takich jak spotkania dla kobiet, warsztaty rękodzieła czy zajęcia dla dzieci. Uczestnicy spotkań konsultacyjnych wskazali potencjalną grupę, która mogłaby podjąć się organizacji tego typu inicjatyw. Mogłoby to być Koło Gospodyń Wiejskich. Panie niestety do tej pory nie zarejestrowały organizacji i w związku z tym nie mogą ubiegać się o dofinansowania na realizację inicjatyw.

Wszystkie opisane wyżej wyzwania zostały wskazane przez uczestników spotkań konsultacyjnych odbywających się w maju i czerwcu 2023 roku w czasie przygotowywania niniejszego dokumentu. Zostały one wypracowane w formie warsztatowej korzystając z różnorodnych narzędzi partycypacyjnych.

3.3 Główne atuty i możliwości

Kolejnym ważnym elementem diagnozy Taczowa było określenie atutów, zasobów i możliwości wsi. Informacje uzyskane w czasie analizy danych zastanych, przekazane przez uczestników spotkań konsultacyjnych oraz osoby, z którymi przeprowadzane były wywiady zogniskowane stworzyły spójny obraz atutów Taczowa. Wskazywano na poniższe elementy.

3.3.1 Położenie miejscowości koło Radomia

Taczów znajduje się jedynie 12 kilometrów od stolicy powiatu – Radomia. Mieszka tu ponad 190 tys. Mieszkańców. Swoją siedzibę ma tu wiele organizacji i instytucji. Znajduje się tu aż 10 szkół wyższych i ponad 20 szkół ponadpodstawowych. To 14 co do wielkości miasto w Polsce zostało wybrane na lokalizację centralnego portu komunikacyjnego. Łączy Małopolskę ze stolicą Kraju.

Szeroka dostępność różnorodnych punktów usług i realizacji potrzeb sprawia, że mieszkańcy Taczowa mogą w kilkanaście minut znaleźć się w ośrodkach kulturalnych, ośrodkach zdrowia, szkołach lub centrach handlowych. Dzięki temu nie doświadczają oni trudności związanych ze słabym dostępem do usług tak charakterystycznego dla terenów wiejskich oddalonych od miast.

Położenie tuż obok dużego miasta nie stanowi jednak obciążenia. Mieszkańcy nie zgłaszają nadmiernego nasilenia ruchu tranzytowego. Nieopodal przebiega trasa S7, która skutecznie odciąża lokalne drogi.

Uczestnicy spotkań konsultacyjnych zauważają, że w ciągu ostatnich kilkunastu lat, istotnie wzrosła liczba budowanych domów. Nowe osoby sprowadzają się do Taczowa. Zwracano uwagę na to, że często nie integrują się one z zastaną wspólnotą, osadzając się jedynie w granicach swojej nieruchomości. Mieszkańcy Ci stanowią także istotny potencjał wiedzy, umiejętności i czasu, należy jednak pamiętać, że uaktywni się on tylko jeśli osoby te będą czuły, iż będzie to realizować ich istotne potrzeby. Napływowi mieszkańcy często aktywizują się wokół realizacji swoich bieżących potrzeb głównie związanych z opieką i wychowywaniem dzieci.

3.3.2 Działające organizacje pozarządowe

W Taczowie funkcjonują dwie organizacje zrzeszające mieszkańców. Są to GASS Powąta Taczów i Ochotnicza Straż Pożarna. To one nadają rytm życiu społecznemu miejscowości.

Klub Sportowy prowadzi zajęcia piłkarskie dla około 100 zawodników w różnym wieku. Organizuje także wypoczynek letni, jak również wydarzenia integracyjne. Co tydzień w weekendy gromadzi zawodników i kibiców – często całe rodziny na meczach. Drużyna seniorska bierze udział w rozgrywkach klasy A, co nadaje rangę wydarzeniom. Specyfika działania klubu sportowego powoduje jednak, iż działa on głównie na rzecz swoich członków. To sport, edukacja i rywalizacja stanowią główną oś zainteresowania jego członków. Głównym celem powołania i działania stowarzyszenia nie jest rozwój miejscowości i aktywizacja mieszkańców. Warto jednak zauważyć, że cykliczne wydarzenia i skupianie części mieszkańców może stanowić ważny punkt zaczepienia do animowania społeczności. Jest to potencjał, który odpowiednio pobudzony może efektywnie przyczynić się do realizacji celów niniejszej koncepcji.

Z kolei członkowie Ochotniczej Straży Pożarnej, to osoby, na które można liczyć nie tylko w nagłym wypadku. To oni organizują wszystkie wydarzenia aktualnie odbywające się w Taczowie. Corocznie przybywający tu pielgrzymi właśnie dzięki druhom z OSP mają gdzie i co zjeść, mogą odpocząć i zregenerować się w czasie drogi. Odbywają się tu dożynki i Święto Sobótki. To drухowie zapewniają niezbędną infrastrukturę i obsługę wydarzenia. Organizują i biorą udział także między innymi w zawodach strażackich. Członkowie OSP to osoby wytrenowane w niesieniu pomocy. Odpowiedzialne i gotowe zareagować na każde wezwanie. Stanowią o sile i stabilności społeczności. Wiadomo, że można na nich liczyć. To grupa, którą powinno się odpowiednio uwzględnić przy planowaniu projektów. Należy wspomnieć tu, że drухowie za swój czas poświęcony na pomoc przy wydarzeniach nie otrzymują żadnej zapłaty. Jest to działalność w pełni charytatywna. Dlatego też celowym działaniem wydaje się realizowanie także takich projektów, w których OSP będzie nie tylko dawać wsparcie, czas i energię, ale będzie mogło także zyskać dla siebie. Będzie beneficjentem bezpośrednim.

3.3.3 Dziedzictwo historyczne związane z założycielem miejscowości – Rycerzem Mikołajem Powąta

Każdy Polak i Polka zetknęli się z imieniem Powąta z Taczowa. To wszystko za sprawą opisu tego wielkiego męża stanu w książce Henryka Sienkiewicza Krzyżacy. Czytelnicy, ale również ci, którzy oglądali ekranizację tego dzieła, pamiętają nadludzko silnego wojaka, który gołymi rękami skręcał podkowy. Znany i szanowany budził respekt i szacunek głównych postaci.

Mikołaj Powała z Taczowa herbu Ogończyk, jak podają źródła, żył w latach 1380 – 1415. To jeden z najbardziej znanych polskich rycerzy nie tylko za sprawą opisu w powieści, ale także wśród współczesnych sobie mieszkańców Rzeczypospolitej. Był stolnikiem krakowskim i podkomorzym sandomierskim.

Zasłynął udziałem w Bitwach pod Grunwaldem i Koronowem. Cieszył się poważaniem i zaufaniem Króla Władysława Jagiełły, który powołał go to do ścisłej rady wojennej. Dzięki pozyskanym łupom poszerzył swoje włości i rozbudował siedzibę znajdującą się w Taczowie. Był mężem stanu, który wysyłany był na misje zagraniczne.

Według podań był bardzo silny i parał się kowalstwem. Podobno sam sobie wykuwał zbroję i miecze.

Pamięć o nim nie zatarła się i jest kultywowana. To właśnie wokół tego tematu, który przypomina o świetności Rzeczypospolitej Obojga Narodów została zbudowana inicjatywa rozbudowy centrum wsi i ożywienia społeczności. Stanowi ono dziedzictwo, wokół którego kształtuje się tożsamość lokalna. Oś ta potencjalnie ma siłę integrowania i nadawania znaczenia podejmowanym działaniom. Temat przewodni jest czymś, co pobudza wyobraźnię i kreatywność. Zwiększa także szansę na dołączenie nowych osób do działań. Imię słynnego rycerza nosi bowiem nie tylko park historyczny, ale także drużyna piłkarska będąca chlubą wsi.

3.3.4 Rozbudowana infrastruktura rekreacyjno - sportowa

Taczów może pochwalić się rozbudowaną infrastrukturą rekreacyjno – sportową. Znajduje się tu między innymi pełnowymiarowe boisko z trybunami i niedawno rozbudowanymi szatniami dla zawodników. Jest tu także plac zabaw z aleją bajkowych postaci. Niewątpliwym atutem miejscowości jest też z pewnością kompleksowa infrastruktura Parku Historycznego Rycerze Bogurodzicy opisana w poprzednich częściach opracowania. Są tu także 2 stawy połączone ciekami wodnymi. Nad jednym z nich wybudowano moło wraz z trybunami, które mogą funkcjonować jak sala koncertowa.

To potencjał, który odpowiednio wykorzystany może wpłynąć na rozwój miejscowości.

Należy jednak zaznaczyć, że rozmach tego miejsca może wykraczać poza możliwości społeczności Taczowa. Wydaje się, że wśród mieszkańców nie wyróżnił się do tej pory lider lub organizacja, która mogłaby wziąć odpowiedzialność i zobowiązanie za utrzymanie i rozwój infrastruktury oraz za jej ożywienie. Wydaje się, że w tym zakresie niezbędne będzie wsparcie mieszkańców, lub czasowe przejęcie roli lidera – animatora przez podmiot zewnętrzny.

3.3.5 Sklepy spożywcze

Wyróżnione przez uczestników spotkań konsultacyjnych sklepy wiejskie to miejsce, w którym nie tylko kupuje się potrzebne produkty. To także miejsce wymiany informacji, spotkań, rozmów. W sklepie takim można przekazać przesłkę, zapytać o bieżące wydarzenia. Jest to swoiste centrum skupiające społeczność. Sklepy te obsługują także kibiców przybywających na mecze GASS Powąła Taczów oraz turystów przybywających do Parku Historycznego. Stanowią one podwaliny zaplecza usługowego centrum wsi.

3.4 Kluczowe cechy społeczności lokalnej

Opisując społeczność wsi Taczów, należy wskazać najbardziej charakterystyczne jej cechy.

Jeśli chodzi o strukturę społeczności, to należy zauważyć, że wśród ponad 300 mieszkańców, coraz większą grupę zaczynają stanowić napływowi mieszkańcy. Osoby te nie mają powiązań rodzinnych lub kulturowych z Taczowem. Tworzy to wyzwanie dotyczące integracji ich z wieloletnimi mieszkańcami wsi. Od kilku lat można także zauważyć stopniowy przyrost liczby obywateli. Społeczność rośnie, zwiększa się liczba szczególnie osób młodych i dzieci. Odwrócone są tu typowe, niekorzystne trendy związane ze starzeniem się wsi.

Kluczowi interesariusze to działające tu organizacje pozarządowe, sołtys wsi oraz radny Gminy Zakrzew. Nie zidentyfikowano tu żadnego z podmiotów gospodarczych mającego istotne znaczenie dla społeczności. Stwierdzono, że na etapie diagnozowania i tworzenia założeń do dokumentu, nie wyróżniono innych grup, osób czy instytucji, które mogłyby być potencjalnie zaangażowane w jego przygotowanie. Tym samym należy stwierdzić, że grupa uczestnicząca w spotkaniach konsultacyjnych w pełni reprezentowała interesariuszy koncepcji.

Można stwierdzić, że cechą charakterystyczną wsi jest niewielkie zaangażowanie zwykłych mieszkańców w proces planowania rozwoju i proaktywnego wpływania na jej kształt. Społeczność Taczowa to społeczność, która w nomenklaturze animacyjnej jest w pierwszym etapie rozwoju, czyli *spi*. Nie jest świadoma swoich potrzeb i potencjałów. Nie dostrzega też możliwości podejmowania inicjatyw, sprawczości swoich działań. Być może jest też tak, że nie ma na dziś palącej potrzeby, która zaktywizowałaby mieszkańców. Takie sytuacje często mają miejsce we wsiach będących częścią aglomeracji. Mieszkańcy większość swoich potrzeb zaspokajają poza okolicą zamieszkania, które traktują jedynie jako miejsce odpoczynku i regeneracji, a nie centrum aktywnego zaangażowania. Należy zauważyć, że praca animacyjna wymaga przygotowania i zaplanowania projektów nakierowanych na obudzenie energii społecznej oraz wyłonienie lidera lub liderki. Nieodzownym elementem będzie także odpowiednie

rozpoznanie potrzeb społeczności, która może niechętnie angażować się w działania, jeśli nie realizują one ważnych i naglących potrzeb. Aktywność dla samej aktywności może nie być wystarczająco atrakcyjną zachętą.

Ważnym wskaźnikiem sugerującym powstawanie zmiany społecznej jest fakt, że aktualnie pojawiają się coraz słyszalne głosy mówiące o potrzebie pobudzenia aktywności mieszkańców oraz wspólnego zadbania o istniejącą infrastrukturę. Odpowiedzialność za ten proces przekazywana jest jednak do Urzędu. Budzą się oczekiwania mieszkańców i zaczynają oni jasno komunikować zmianę nastawienia do tego tematu.

Kolejną ważną cechą społeczności jest niska aktywność i obecność kobiet w przestrzeni publicznej. W czasie spotkań konsultacyjnych, kobiety uczestniczyły w nich w niewielkim stopniu. Nie ma też działającego tu Koła Gospodyń Wiejskich, które często pełni rolę lidera w rozwoju społeczności lokalnej. To kobiety na wsiach nierzadko organizują wydarzenia, warsztaty czy pikniki. Są organizatorkami działań i inicjatorkami pomysłów.

Być może właśnie w wyniku realizacji projektów ujętych w koncepcji, społeczność Taczowa nabierze energii do wspólnej realizacji różnorodnych inicjatyw mających na celu rozwój miejscowości. Do każdego z takich projektów dobrze byłoby zaangażować osoby już aktywnie działające w Klubie Sportowym i Straży Pożarnej. Te osoby to ważny zasób. Zaufanie, którym zostały obdarzone to dobry początek jakiegokolwiek współpracy.

3.5 Uproszczona analiza słabych i mocnych stron (SWOT) obszaru objętego koncepcją

Tabela 6 Analiza SWOT

STRENGTHS Mocne Strony	WEAKNES Słabe Strony
<ul style="list-style-type: none"> • Działające organizacje pozarządowe. • Dziedzictwo historyczne związane z rycerzem Mikołajem Powałą. • Rozbudowana infrastruktura sportowo – rekreacyjna. • Sklepy spożywcze. • Zmodernizowane drogi. • Bezpieczeństwo. 	<ul style="list-style-type: none"> • Niska aktywność społeczna mieszkańców. • Infrastruktura wymagająca modernizacji. • Niewystarczająco wykorzystana infrastruktura, która niszczeje • Niewystarczająco rozwinięta infrastruktura techniczna – wodociąg, światłowód i gazociąg. • Niewystarczająco rozbudowany system dróg i ścieżek pieszo – rowerowych.
OPPORTUNITIES Możliwości	THREATS Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Położenie miejscowości koło Radomia umożliwiające zaspokojenie podstawowych potrzeb. • Wsparcie pracowników Urzędu Gminy Zakrzew w realizacji inicjatyw. • Możliwość założenia Koła Gospodyń Wiejskich jako organizacji animującej lokalną społeczność. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nieefektywna komunikacja zbiorowa utrudniająca dojazd do miasta. • Zmiana struktury społecznej miejscowości na skutek nasilonej migracji z miasta. • Stopniowe zamieranie aktywności społecznej na skutek zmniejszenie liczby wydarzeń społecznych.

4 LOGIKA INTERWENCJI

Logika interwencji została zaplanowana w ścisłej współpracy z mieszkańcami. W pierwszym etapie, założenia wypracowano w czasie spotkania konsultacyjnego. Po etapie rozpoznawania potrzeb i zasobów i w oparciu o ich jasne rozróżnienie, dokonano planowania wizji miejscowości na kolejne lata. W toku dyskusji wyłoniono cel ogólny. Jego realizacja umożliwi przybliżenie się do wizji rozwoju. Cel ten jest realizowany przez trzy cele szczegółowe. W kolejnym kroku dokonano wyboru celów operacyjnych, działań oraz określono projekty które w najwyższym stopniu przyczyniają się do osiągnięcia zaplanowanych założeń.

Kolejnym krokiem tworzenia logiki interwencji było konsultowanie brzmienia celów i opisu działań z uczestnikami spotkań poprzez komunikację zdalną.

4.1 Grupy docelowe działań

Planując rozwój Taczowa wyróżniono grupy docelowe realizowanych projektów i osiągnięcia założonych celów. Projekty są dedykowane między innymi grupom defaworyzowanymi takim jak:

- Dzieciom i młodzieży
- Kobietom
- Osobom 50+
- Osobom z niepełnosprawnościami

W czasie realizacji Koncepcji starannie będzie dbano o to, aby Wszyscy obywatele bez względu na płeć, tożsamość i ekspresję płciową, cechy płciowe, tożsamość seksualną; pochodzenie rasowe lub etniczne, wiek, religię lub przekonania i wszelką niepełnosprawność mogli korzystać i uczestniczyć w wydarzeniach, korzystać z infrastruktury i współpracować dla wspólnego dobra. Realizacja Koncepcji będzie przeciwdziałać jakimkolwiek przejawom dyskryminacji.

We wszystkich planowanych projektach dbano o przestrzeganie zasady równości płci. Co więcej, niektóre planowane projekty są dedykowane wsparciu kobiet na terenach wiejskich poprzez inkubację zarejestrowania Koła Gospodyń Wiejskich, którego cele związane są między innymi z:

- działalnością społeczno-wychowawczą i oświatowo-kulturalną w środowiskach wiejskich;
- działalnością na rzecz wszechstronnego rozwoju obszarów wiejskich;
- rozwojem przedsiębiorczości kobiet

Koncepcja inteligentnej wsi dla miejscowości Taczów

- inicjowaniem i prowadzeniem działań na rzecz poprawy warunków życia i pracy kobiet na wsi;
- upowszechnianiem i rozwijaniem form współdziałania, gospodarowania i racjonalnych metod prowadzenia gospodarstw domowych;
- reprezentacją interesów środowiska kobiet wiejskich wobec organów administracji publicznej;
- rozwojem kultury ludowej, w tym w szczególności kultury lokalnej i regionalnej.

4.2 Wizja oraz Cel ogólny

W efekcie przeprowadzonego partycypacyjnego procesu kształtowania założeń niniejszej strategii, diagnozy sytuacji społecznej, przestrzennej i gospodarczej, określono wizję rozwoju miejscowości Taczów na kolejne 5 lat.

Taczów to komfortowe miejsce do zamieszkania i życia.

Wizja ta odpowiada ideom mieszkańców o Taczowie jako miejscowości, w której dobrze się mieszka. Oto najważniejsze cechy Taczowa za 5 lat.

- Drogi są nowoczesne i umożliwiają bezpieczne poruszanie się niezmotoryzowanym uczestnikom ruchu drogowego.
- Dzięki systemom pozyskiwania energii odnawialnej oraz kanalizacji środowisko jest czystsze.
- Łatwy dostęp do miasta umożliwia zaspokojenie potrzeb osobom z małą mobilnością.
- Dostęp do infrastruktury technicznej, w tym szybkiego internetu ułatwia pracę, naukę i rekreację.
- Infrastruktura sportowo – rekreacyjna rozwija się ciągle i jest bardzo dobrze utrzymana. Mieszkańcy i goście chętnie z niej korzystają.
- Odbywają się tu spotkania, warsztaty i różnorodne wydarzenia, a miejscowość może stabilnie rozwijać się dzięki wzmożonemu ruchowi turystycznemu.
- Mieszkańcy znają i są dumni z dziedzictwa lokalnego jakim jest Rycerz Mikołaj Powąła i chętnie organizują i uczestniczą w inicjatywach
- Są tu aktywnie organizacje pozarządowe, które działają na rzecz rozwoju lokalnego

Aby zrealizować powyższą wizję, która jest elementem projekcji stanu docelowego, wyszczególniono Cel Ogólny niniejszej koncepcji, którym jest

Stabilny i zrównoważony rozwój miejscowości Taczów
pobudzany aktywnym udziałem lokalnej społeczności.

4.3 Cele szczegółowe i operacyjne w odpowiedzi na SWOT

Aby zrealizować cel ogólny przyświecający tej koncepcji, mieszkańcy wyróżnili trzy cele szczegółowe odpowiadające trzem uzupełniającym się zakresom tematycznym koncepcji. Najważniejsze kierunki rozwoju to:

Rysunek 11 Kierunki rozwoju wsi Taczów

Działają one synergicznie – wzrost w jednym zakresie, pociąga zmiany w drugim. Są komplementarne w stosunku do siebie – uzupełniają się. Równomierne wspieranie wszystkich trzech kierunków umożliwi efektywne wykorzystanie ich potencjałów.

To system, który się wzajemnie wspiera, a końcowy wynik nie jest tylko sumą rozwoju poszczególnych elementów a efektem złożonych interakcji między wskazanymi obszarami rozwoju. Wybudowana infrastruktura bez ludzi z niej korzystających będzie niewykorzystana i z czasem będzie się degradować. Bez tematu, która nada jej znaczenie będzie typowym i mało atrakcyjnym miejscem. Z kolei aktywni mieszkańcy bez dostępnej przestrzeni publicznej będą tracić zapal do działań, a niejasna tożsamość

Koncepcja inteligentnej wsi dla miejscowości Taczów

wspólnego dziedzictwa będzie w niewystarczający sposób integrować. Ostatecznie dziedzictwo historyczno – kulturowe bez ludzi i miejsca trwa w zapomnieniu.

Dopiero interakcja wszystkich trzech elementów przyniesie oczekiwany rezultat.

4.1.1 Cel szczegółowy 1: Zrównoważony rozwój infrastruktury publicznej technicznej, sportowej i rekreacyjnej

Pierwszy z celów odpowiada zakresowi Infrastruktura Publiczna. Jego realizacja zostanie osiągnięta dzięki czterem celom operacyjnym.

Cel operacyjny 1.1. Wzrost bezpieczeństwa transportu i bardziej zrównoważona mobilność

Bliskość dużego miasta z jednej strony, a specyfika terenów wiejskich z drugiej wyznacza mobilność jako jeden z ważniejszych zakresów. To ważne, aby mieszkańcy mogli bezpiecznie i łatwo przemieszczać się po Taczowie, między pobliskimi wsiami oraz do Radomia.

Cel operacyjny 1.2. Bardziej nowoczesne, dostępne i dostosowane tereny sportowe

Boisko sportowe to dziś najważniejszy teren publiczny w Taczowie. Jego rozwój to odpowiedź na potrzeby mieszkańców.

Cel operacyjny 1.3. Wzrost atrakcyjności i jakości Infrastruktury rekreacyjna

Taczów może pochwalić się nietuzinkową, ciekawą i tematyczną infrastrukturą rekreacyjną. Jej rozwój, modernizacja oraz utrzymanie stanowią istotny fundament dalszego rozwoju miejscowości

Cel operacyjny 1.4. Zadbane środowisko, zmniejszenie zanieczyszczeń oraz przeciwdziałanie zmianom klimatu

Postępujące zmiany klimatu są dziś codziennością. Gwałtowne wydarzenia pogodowe i ocieplanie się atmosfery dotyczą każdego z nas. Także w Taczowie można podjąć działania, dzięki którym środowisko będzie bardziej zadbane i zachowa swoją jakość dla przyszłych pokoleń.

4.1.2 Cel szczegółowy 2: Kultywowanie dziedzictwa historyczno – kulturowego Mikołaja Powały z Taczowa wraz z wzrostem jego rozpoznawalności wśród mieszkańców i turystów

Drugi cel szczegółowy w całości odpowiada zakresowi dziedzictwo kulturowe i promocja. Taczów to wyjątkowe miejsce, w którym jeden z najsłynniejszych rycerzy średniowiecza miał swoje posiadłości. Wokół tego tematu można zbudować silną tożsamość nadającą energię planowanym działaniom.

Cel operacyjny 2.1. Konserwacja i modernizacja infrastruktury Parku Historycznego

Koncepcja inteligentnej wsi dla miejscowości Taczów

Park Historyczny Rycerze Bogurodzicy został wybudowany w latach 2008 – 2018 i aktualnie wiele jego elementów wymaga modernizacji. To jeden z największych potencjałów miejscowości, który należy zachować i pielęgnować.

Cel operacyjny 2.2. Rozwój inicjatyw kultywujących dziedzictwo Rycerza Mikołaja Powały

Temat przewodni Taczowa to jego założyciel – średniowieczny rycerz Mikołaj Powała. Wokół tej idei przewodniej można budować szereg inicjatyw edukacyjnych, rekreacyjnych, kultywujących dziedzictwo czy nawet sportowych. To niezwykle cenny zasób, który warto wykorzystać.

Cel operacyjny 2.3. Taczów bardziej promowany i rozpoznawany przez mieszkańców i turystów

Dziś Taczów nie realizuje sprecyzowanych działań promujących swoje atuty. Niskie wykorzystanie infrastruktury idzie w parze z niewielkim jej rozpoznaniem. To błędne koło sprawia, że do Taczowa trafia niewielu turystów czy np. szkolnych wycieczek. Promocja wywoła ruch i energię potrzebną do realizacji przedsięwzięć.

4.1.3 Cel szczegółowy 3: Rozwój społeczeństwa obywatelskiego

Niewielka aktywność mieszkańców Taczowa to motyw, który przejawiał się zarówno w czasie spotkań jak i wywiadów w czasie diagnozy. Obudzenie i zaktywizowanie społeczności to nie łatwe wyzwanie, jednak bez niego reszta projektów nie zrealizuje swoich celów. To właśnie mieszkańcy mogą tchnąć życie w infrastrukturę i kultywować dziedzictwo.

Cel operacyjny 3.1. Rozwój działalności organizacji pozarządowych

Wsparcie działających organizacji powinno być imperatywem jakichkolwiek działań w społeczności. To właśnie członkowie GASS Powała Taczów oraz OSP w Taczowie stanowią zaczyn, z którego można dalej rozwijać i pobudzać energię społeczną. Osoby te mają wiedzę, doświadczenie i zasoby do działania. Nie należy nie docenić grup nieformalnych, które mogłyby tu działać. Niezrealizowanym zasobem jest tu z pewnością powstające z trudnościami Koło Gospodyń Wiejskich, które mogłoby przejąć rolę lidera społeczności wiejskiej.

Cel operacyjny 3.2. Zwiększenie aktywności mieszkańców i ich udziału w inicjatywach

Zachęcenie mieszkańców do udziału w wydarzeniach i ich aktywizacja powinny odbywać się stopniowo i wytrwale poprzez realizację cyklicznych i regularnych wydarzeń. Zachęcanie do inicjatyw poprzez niewielkie wsparcie finansowe, inspirację i wsparcie merytoryczno - organizacyjne to najważniejsze kierunki rozwoju kapitału społecznego w Taczowie.

Koncepcja inteligentnej wsi dla miejscowości Taczów

Każdy z celów został określony, aby odpowiadać na konkretne wyzwania i zagrożenia oraz wspierać rozwój mocnych stron i możliwości. Zestawienie tych zależności zawarto w tabeli poniżej.

Tabela 7 Wyznaczanie celów w odpowiedzi na SWOT

Cele szczegółowe	Cele operacyjne	Wyzwania i zagrożenia	Mocne strony i możliwości
Cel szczegółowy 1. Zrównoważony rozwój infrastruktury publicznej technicznej, sportowej i rekreacyjnej	Wzrost bezpieczeństwa transportu i bardziej zrównoważona mobilność	Niewystarczająco rozbudowany system dróg i ścieżek pieszo – rowerowych Nieefektywna komunikacja zbiorowa utrudniająca dojazd do miasta.	Położenie miejscowości koło Radomia umożliwiające zaspokojenie podstawowych potrzeb.
	Bardziej nowoczesne, dostępne i dostosowane tereny sportowe	Infrastruktura wymagająca modernizacji.	Rozbudowana infrastruktura sportowo – rekreacyjna. Bezpieczeństwo.
	Wzrost atrakcyjności i jakości Infrastruktury rekreacyjna	Niewystarczająco wykorzystana infrastruktura, która niszczy	Rozbudowana infrastruktura sportowo – rekreacyjna. Bezpieczeństwo.
	Zadbane środowisko, zmniejszenie zanieczyszczeń oraz przeciwdziałanie zmianom klimatu	Niewystarczająco rozwinięta infrastruktura techniczna – wodociąg, kanalizacja i światłowod.	Sklepy spożywcze. Zmodernizowane drogi.
Cel szczegółowy 2. Kultywowanie dziedzictwa historyczno – kulturowego Mikołaja Powały z Taczowa wraz z wzrostem jego rozpoznawalności wśród mieszkańców i turystów	Konserwacja i modernizacja infrastruktury Parku Historycznego	Infrastruktura wymagająca modernizacji. Niewystarczająco wykorzystana infrastruktura, która niszczy	Dziedzictwo historyczne związane z rycerzem Mikołajem Powałą.
	Rozwój inicjatyw kultywujących dziedzictwo Rycerza Mikołaja Powały	Stopniowe zamieranie aktywności społecznej na skutek zmniejszenie liczby wydarzeń społecznych.	Dziedzictwo historyczne związane z rycerzem Mikołajem Powałą. Wsparcie pracowników Urzędu Gminy Zakrzew w realizacji inicjatyw realizowanych w Taczowie.

Koncepcja inteligentnej wsi dla miejscowości Taczów

	Taczów bardziej promowany i rozpoznawany przez mieszkańców i turystów	Niska świadomość możliwości wykorzystania infrastruktury parku historycznego	Wsparcie pracowników Urzędu Gminy Zakrzew w realizacji inicjatyw realizowanych w Taczowie.
Cel szczegółowy 3. Rozwój kapitału społecznego	Rozwój działalności organizacji pozarządowych	Niska aktywność społeczna mieszkańców.	Działające organizacje pozarządowe. Możliwość założenia Koła Gospodyń Wiejskich jako organizacji animującej lokalną społeczność.
	Zwiększenie aktywności mieszkańców i ich udziału w inicjatywach	Niska aktywność społeczna mieszkańców. Zmiana struktury społecznej miejscowości na skutek nasilonej migracji z miasta.	Nowi mieszkańcy i młodsza struktura demograficzna

Cele, działania i zaplanowane projekty są w całości odpowiedzią na zdiagnozowane potrzeby, wyzwania, zagrożenia oraz zasoby, atuty i możliwości miejscowości i społeczności w niej mieszkającej.

4.4 Struktura logiczna interwencji

Poniżej przedstawiono strukturę logiczną interwencji. W poprzednim rozdziale wskazano, na jakie elementy diagnozy odpowiadają wyznaczone cele Koncepcji. W kolejnej tabeli zawarto cele, działania oraz planowane projekty. Jasno wskazano powiązania między poszczególnymi elementami struktury.

Tabela 8 Matryca logiczna Koncepcji Inteligentnej Wsi dla miejscowości Taczów

<i>Cel operacyjny</i>	<i>Działanie</i>	<i>Planowany projekt</i>
Cel szczegółowy 1. Zrównoważony rozwój infrastruktury publicznej technicznej, sportowej i rekreacyjnej		
1.1. Wzrost bezpieczeństwa transportu i bardziej zrównoważona mobilność	1.1.1. Rozbudowa systemu komunikacyjnego i zwiększenie bezpieczeństwa ruchu niezmotoryzowanych uczestników ruchu drogowego	1.1.1.1. Rozbudowa i polepszenie stanu dróg wraz z ciągami pieszymi
		1.1.1.2. Rozwój sieci ścieżek rowerowych wraz z niezbędną infrastrukturą
	1.1.2. Poprawa dostępu do Radomia szczególnie dla osób niezmotoryzowanych	1.1.2.1. Zintegrowany system przejazdów autobusowych
		1.1.2.2. Karta aglomeracyjna
		1.1.2.3. Przewozy współdzielone
1.1.2.4. Krótkoterminowy najem urządzeń transportu osobistego np. rowerów i hulajnóg		
1.2. Bardziej nowoczesne, dostępne i dostosowane tereny sportowe	1.2.1. Kompleksowa rozbudowa stadionu w Taczowie	1.2.1.1. Przebudowa trybun boiska sportowego wraz z zadaszeniem
		1.2.1.2. Budowa ogrodzenia boiska sportowego.
		1.2.1.3. Instalacja monitoringu boiska sportowego.
		1.2.1.4. Ekologiczna infrastruktura na boisku sportowym - energia ze źródeł odnawialnych
1.3. Wzrost atrakcyjności i jakości Infrastruktury rekreacyjna	1.3.1. Odnowienie i rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej wokół stawów w Taczowie	1.3.1.1. Odnowienie i modernizacja trybun i moło
		1.3.1.2. Rewitalizacja ciek w wodnego łączącego stawy wraz z konieczną infrastrukturą
	1.3.2. Doposażenie i remont placu zabaw	1.3.2.1. Zakup nowych urządzeń na plac zabaw

Koncepcja inteligentnej wsi dla miejscowości Taczów

		1.3.2.2.	Modernizacja i odnowienie istniejących elementów placu zabaw	
		1.3.2.3.	Monitoring placu zabaw.	
		1.3.3.1.	Wyposażenie altany w niezbędne elementy - np. stoły, ławy, zasilanie i monitoring	
	1.3.3.	Doposażenie innych obiektów infrastruktury rekreacyjnej	1.3.3.2.	Nowe kosze na śmieci na terenach rekreacyjnych
			1.3.3.3.	Szlaki turystyczne rowerowe i Nordic Walking wraz z towarzyszącą infrastrukturą.
1.4.	1.4.1.	Zwiększenie korzystania z odnawialnych źródeł energii	1.4.1.1.	Diorama zasilana innowacyjnymi systemami opartymi o pobór energii z odnawialnych źródeł
			1.4.1.2.	Zwiększenie wykorzystania energii odnawialnej i rekuperacji ciepła w budynkach i elementach infrastruktury publicznej
	1.4.2.	Rozbudowa publicznej infrastruktury technicznej	1.4.2.1.	Rozbudowa sieci wodociągowo - kanalizacyjnej
			1.4.2.2.	Wszyscy mieszkańcy objęci siecią światłowodową
			1.4.2.3.	Czystsze otoczenie poprzez zwiększenie liczby koszy i segregację odpadów.
	Cel szczegółowy 2. Kultywowanie dziedzictwa historyczno – kulturowego Mikołaja Powały z Taczowa wraz z wzrostem jego rozpoznawalności wśród mieszkańców i turystów			
2.1.	2.1.1.	Modernizacja i rozbudowa budynku Remizy OSP i Muzeum Etosu Rycerskiego	2.1.1.1.	Odnowienie dachu budynku Remizy OSP i Muzeum Etosu Rycerskiego
			2.1.1.2.	Modernizacja elewacji Remizy OSP i Muzeum Etosu Rycerskiego wraz z herbami rycerskimi
			2.1.1.3.	Budowa garażu dla siedziby OSP
	2.1.2.	Odnowienie Kapliczki Bogurodzicy	2.1.2.1.	Odrestaurowanie gontu na dachu Kapliczki Bogurodzicy
			2.1.2.2.	Kompleksowe zagospodarowanie terenu wokół Kapliczki Bogurodzicy
	2.1.3.	Kompleksowa odnowa i modernizacja Dioramy Bitwy pod Grunwaldem	2.1.3.1.	Odnowienie obrazu znajdującego się w Dioramie
			2.1.3.2.	Nowy, automatyczny system uruchamiania Dioramy
			2.1.3.3.	Modernizacja i zabezpieczenie ramy obrazu

Koncepcja inteligentnej wsi dla miejscowości Taczów

2.2. Rozwój inicjatyw kultywujących dziedzictwo Rycerza Mikołaja Powały	2.2.1. Pikniki rodzinno - historyczne Rycerze Bogurodzicy	2.2.1.1. Coroczna organizacja rodzinno – historycznego pikniku Rycerze Bogurodzicy	
		2.2.1.2. Cykl wydarzeń animujących i przygotowujących do rodzinno - historycznego pikniku Rycerze Bogurodzicy	
	2.2.2. Audioprzewodnik po Parku Historycznym	2.2.2.1. Stworzenie i umieszczenie na serwerze plików dźwiękowych opisujących elementy parku historycznego	
		2.2.2.2. Umieszczenie tablic informujących wraz z kodami QR do odsłuchania przewodnika	
	2.2.3. Wyposażenie i funkcjonowanie Muzeum Etosu Rycerskiego	2.2.3.1. Kompleksowa strategia funkcjonowania Muzeum wraz z biznesplanem	
		2.2.3.2. Wyposażenie Muzeum Etosu Rycerskiego	
		2.2.3.3. Powstanie i funkcjonowanie Muzeum Etosu Rycerskiego	
		2.2.3.4. Stworzenie produktu promocyjnego np. Kucie monet Powały	
	2.2.4. Inkubator przedsiębiorczości	2.2.4.1. Inicjowanie pomysłów dotyczących działalności gospodarczej opartej o rozwijanie dziedzictwa historyczno - kulturowego Taczowa	
		2.2.4.2. Wsparcie działalności przedsiębiorstw także społecznych promujących dziedzictwo Taczowa	
	2.3. Taczów bardziej promowany i rozpoznawany przez mieszkańców i turystów	2.3.1. Nowoczesne formy obecności Taczowa w mapach i przewodnikach	2.3.1.1. Umieszczenie informacji o dziedzictwie Taczowa w systemach nawigacji typu Janosik
			2.3.1.2. Promocja Taczowa w Mapach Google
2.3.1.3. Informacje o Taczowie dostępne w ogólnodostępnych serwisach internetowych - np. w Wikipedii			
2.3.2. Informacje dla turystów i przyjezdnych		2.3.2.1. Witacz na drogach wjazdowych do Taczowa	
		2.3.2.2. Billbord informujący o dziedzictwie i atrakcjach Taczowa	
Cel szczegółowy 3. Rozwój kapitału społecznego			
3.1. Rozwój działalności	3.1.1. Animacja i wsparcie powstawania nowych organizacji i grup nieformalnych	3.1.1.1. Animacja powstania Koła Gospodyń Wiejskich	
		3.1.1.2. Wsparcie bieżącej działalności organizacji pozarządowych szczególnie w zakresie zarządzania i księgowości	

Koncepcja inteligentnej wsi dla miejscowości Taczów

organizacji pozarządowych	3.1.2. Wsparcie działalności GASS Powąła Taczów	3.1.2.1. Dofinansowanie inicjatyw społecznych dla mieszkańców
		3.1.2.2. Dopuszczenie zawodników klubu Powąła Taczów
	3.1.3. Wsparcie inicjatyw OSP w Taczowie	3.1.3.1. Dopuszczenie remizy w niezbędne umeblowanie i akcesoria
3.2. Zwiększenie aktywności mieszkańców i ich udziału w inicjatywach	3.2.1. Realizacja mikro inicjatyw mieszkańców	3.2.1.1. "Budżet lokalny" - niewielkie dofinansowania na realizację inicjatyw na rzecz lokalnej społeczności np. w formie regrantingu
		3.2.1.2. Wsparcie organizacji i grup nieformalnych w ubieganiu się o dofinansowania ze źródeł zewnętrznych
	3.2.2. Cykl spotkań dla mieszkańców - warsztatów, szkoleń, pikników	3.2.2.1. Zwiększenie dostępności budynku OSP i Muzeum Etosu Rycerskiego dla mieszkańców
		3.2.2.2. Cykliczne spotkania/ półkolonie dla dzieci z Taczowa
		3.2.2.3. Warsztaty dla kobiet w ramach działalności KGW
		3.2.2.4. Powstanie klubu seniora
	3.2.3. Rozwój inicjatyw Kuźnia pasji	3.2.3.1. Animacja na rzecz prezentacji pasji i hobby mieszkańców Taczowa, Gminy Zakrzew i innych miejscowości
		3.2.3.2. Warsztaty rękodzieła
		3.2.3.3. Inspiracja do aktywności - spotkania z ciekawymi ludźmi

4.5 Inteligentne rozwiązania: działania, produkty i rezultaty

Aby zrealizować wyszczególnione cele, szczegółowo zaplanowano działania, dzięki którym zostaną one osiągnięte. Wskazano je już w poprzednim rozdziale, poniżej jednak doszczegółowiono ich zapisy

Tabela 9 Opis działań planowanych lub podejmowanych w ramach Koncepcji Inteligentnej Wsi dla miejscowości Taczów.

Działania planowane lub podejmowane	Oczekiwane rezultaty	Opis technologii cyfrowych i telekomunikacyjnych lub lepszego wykorzystania wiedzy;	Korzyści dla lokalnej społeczności	Niezbędne zasoby
1.1.1. Rozbudowa systemu komunikacyjnego i zwiększenie bezpieczeństwa ruchu niezmotoryzowanych uczestników ruchu drogowego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Remonty dróg powiatowych i gminnych wraz z niezbędną infrastrukturą ruchu pieszego 2. Budowa ścieżek rowerowych łączących miejsca użyteczności publicznej 	ND	<p>Wzrost bezpieczeństwa i komfortu korzystania z infrastruktury drogowej.</p> <p>Ochrona środowiska poprzez zmniejszenie emisji spalin dzięki transportowi pojazdami niezmechanizowanymi.</p>	<p>Wykwalifikowana kadra umiejąca zarządzać skomplikowanymi projektami infrastrukturalnymi.</p> <p>Znaczące środki finansowe.</p>
1.1.2. Poprawa dostępu do Radomia szczególnie dla osób niezmotoryzowanych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powstanie systemu komunikacji aglomeracyjnej wraz ze wspólnym biletem. 2. System współdzielenia przejazdów do Radomia i pobliskich miejscowości. 3. System najmu urządzeń transportu osobistego. 	<p>Aplikacja do zarządzania podróżą komunikacją miejską</p> <p>Aplikacja lub system wymiany informacji o przejazdach.</p> <p>Aplikacje umożliwiające wynajem urządzeń transportu osobistego</p>	<p>Ułatwiony dojazd do Radomia i okolicznych miejscowości.</p> <p>Oszczędzanie na wspólnych przejazdach.</p> <p>Możliwość z korzystania z wynajętych rowerów lub hulajnóg.</p>	<p>Dostęp do systemów aplikacji do zarządzania podróżami, kontakty z firmami świadczącymi tego typu usługi.</p> <p>Porozumienie międzygminne/aglomeracyjne dotyczące wspólnego systemu komunikacji publicznej.</p>

Koncepcja inteligentnej wsi dla miejscowości Taczów

Działania planowane lub podejmowane	Oczekiwane rezultaty	Opis technologii cyfrowych i telekomunikacyjnych lub lepszego wykorzystania wiedzy;	Korzyści dla lokalnej społeczności	Niezbędne zasoby
1.2.1. Kompleksowa rozbudowa stadionu w Taczowie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nowoczesne i zadaszone trybuny dla kibiców. 2. Ogrodzenie boiska. 3. Monitoring boiska. 4. Zasilanie i ogrzewanie infrastruktury z odnawialnych źródeł energii. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Systemy zarządzania energią. 2. System monitoringu. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Komfortowa i bezpieczna przestrzeń dla kibiców i rodzin zawodników. 2. Obniżenie kosztów utrzymania infrastruktury. 	<p>Wykwalifikowana kadra umięjąca zarządzać skomplikowanymi projektami infrastrukturalnymi.</p> <p>Znaczące środki finansowe.</p>
1.3.1. Odnowienie i rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej wokół stawów w Taczowie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ścieżka spacerowa wraz z niezbędną infrastrukturą (kosze, ławki, tablice, oświetlenie). 2. Zmodernizowane molo i trybuny nad stawem. 	ND	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zrewitalizowana przestrzeń, w której mogą odbywać się wydarzenia kulturalne. 2. Zagospodarowane i zrewitalizowane stawy i ciek wodny. 3. Poprawa jakości środowiska naturalnego 	<p>Dysponowanie projektem rewitalizacji przestrzeni.</p> <p>Zasoby pracy społecznej obniżającej koszty realizacji przedsięwzięcia.</p> <p>Znaczące środki finansowe.</p>
1.3.2. Doposażenie i remont placu zabaw	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zmodernizowany i rozbudowany plac zabaw. 2. Monitoring placu zabaw zwiększający bezpieczeństwo użytkowników. 	1. System monitoringu.	1. Atrakcyjna i bezpieczna przestrzeń dla najmłodszych mieszkańców Taczowa i ich rodzin.	<p>Środki finansowe na zakup urządzeń i infrastruktury.</p> <p>Zasoby pracy społecznej obniżającej koszty realizacji przedsięwzięcia.</p>
1.3.3. Doposażenie innych obiektów	1. Wyposażona altana rekreacyjna.	ND	1. Zagospodarowana i czysta przestrzeń	Środki finansowe na zakup materiałów i

Koncepcja inteligentnej wsi dla miejscowości Taczów

Działania planowane lub podejmowane	Oczekiwane rezultaty	Opis technologii cyfrowych i telekomunikacyjnych lub lepszego wykorzystania wiedzy;	Korzyści dla lokalnej społeczności	Niezbędne zasoby
infrastruktury rekreacyjnej	2. Kosze na śmieci na całości terenów rekreacyjnych.			produktów i praca mieszkańców
1.4.1. Zwiększenie korzystania z odnawialnych źródeł energii	1. Nowoczesny system bezosobowego uruchamiania Dioramy. 2. Zasilanie i ogrzewanie infrastruktury z wykorzystaniem OZE i systemów oszczędzania energii.	1. Zdalny system uruchamiania Dioramy zasilany przez instalacje OZE. 2. Systemy zarządzania zużyciem energii i jej dostarczaniem.	1. Obniżone koszty eksploatacji budynków i innej infrastruktury publicznej. 2. Większa dostępność Dioramy dla zwiedzających.	Wykwalifikowana kadra umiejąca zarządzać skomplikowanymi projektami infrastrukturalnymi. Znaczące środki finansowe.
1.4.2. Rozbudowa publicznej infrastruktury technicznej	1. Dostępny dla każdego mieszkańca światłowód. 2. Kompleksowa sieć wodociągowo – kanalizacyjna i gazowa.	1. System dostępu do internetu.	1. Możliwość z korzystania z infrastruktury technicznej. 2. Ochrona środowiska przez uszczelnienie systemu odbioru ścieków. 3. Zmniejszenie udziału ogrzewania kotłami powodującymi zanieczyszczenie środowiska na rzecz gazowego. 4. Dostęp do szybkiego internetu umożliwiający efektywną pracę i edukację.	Wykwalifikowana kadra umiejąca zarządzać skomplikowanymi projektami infrastrukturalnymi. Znaczące środki finansowe.
2.1.1. Modernizacja i rozbudowa budynku remizy OSP i Muzeum Etosu Rycerskiego	1. Odnowienie dachu na budynku OSP i Muzeum Etosu Rycerskiego.	ND	1. Odrestaurowany i zmodernizowany budynek użyteczności publicznej. 2. Możliwość zabezpieczenia sprzętu i pojazdów OSP.	Wykwalifikowana kadra umiejąca zarządzać skomplikowanymi projektami infrastrukturalnymi.

Koncepcja inteligentnej wsi dla miejscowości Taczów

Działania planowane lub podejmowane	Oczekiwane rezultaty	Opis technologii cyfrowych i telekomunikacyjnych lub lepszego wykorzystania wiedzy;	Korzyści dla lokalnej społeczności	Niezbędne zasoby
	2. Odnowienie elewacji na budynku OSP i Muzeum Etosu Rycerskiego. 3. Garaż dla pojazdów OSP.			Znaczące środki finansowe.
2.1.2. Odnowienie kapliczki Bogurodzicy	1. Odnowiony dach i otoczenie kapliczki Bogurodzicy.	ND	1. Odnowiona infrastruktura religijna.	Środki finansowe na zakup materiałów i produktów i praca mieszkańców
2.1.3. Kompleksowa odnowa i modernizacja Dioramy Bitwy pod Grunwaldem	1. Odnowiony obraz wraz z ochraniającą go konstrukcją. 2. Automatyczny system otwierania Dioramy.	1. Zdalny system uruchamiania Dioramy zasilany przez instalacje OZE.	1. Większa dostępność Dioramy dla turystów.	Wykwalifikowana kadra umiejąca zarządzać skomplikowanymi projektami infrastrukturalnymi. Znaczące środki finansowe.
2.2.1. Pikniki rodzinne Rycerze Bogurodzicy	1. Corocznie odbywający się piknik Rycerze Bogurodzicy. 2. Cykl wydarzeń przygotowujących do Pikniku Bogurodzicy.	1. Systemy do zarządzania projektami i dzielenia zadań.	1. Integracja, animacja społeczności lokalnej. 2. Promocja miejscowości.	Środki finansowe na zakup materiałów, produktów i usług oraz praca mieszkańców
2.2.2. Audioprzewodnik po Parku Historycznym	1. Zamontowanie tablic informacyjnych wraz z kodami QR do Audioprzewodnika. 2. Opis audio elementów Parku Historycznego Rycerze Bogurodzicy.	1. Aplikacje do nagrania i obróbki dźwięku. 2. Serwer przechowujący nagrania.	1. Dostępność informacji o obiektach. 2. Zwiększenie wiedzy o dziedzictwie i zasobach miejscowości.	Serwer, na którym można umieścić pliki dźwiękowe. Nagrany opis obiektów Środki finansowe na zakup materiałów,

Koncepcja inteligentnej wsi dla miejscowości Taczów

Działania planowane lub podejmowane	Oczekiwane rezultaty	Opis technologii cyfrowych i telekomunikacyjnych lub lepszego wykorzystania wiedzy;	Korzyści dla lokalnej społeczności	Niezbędne zasoby
2.2.3. Wyposażenie i funkcjonowanie Muzeum Etosu Rycerskiego	1. Kompleksowy plan funkcjonowania Muzeum Etosu Rycerskiego wraz z biznesplanem. 2. Funkcjonowanie Muzeum Etosu Rycerskiego 3. Produkt lokalny promujący działalność Muzeum Etosu Rycerskiego.	1. Systemy zarządzania projektami i instytucjami kultury.	1. Sprawnie i efektywnie funkcjonujący obiekt kulturalny zwiększający dostępność do wydarzeń i inicjatyw.	produktów i usług oraz praca mieszkańców Pracownik Muzeum o wysokich kwalifikacjach zarządzania, przedsiębiorczości i animacji społeczności. Środki finansowe niezbędne do opłacenia działalności Muzeum.
2.2.4. Inkubator przedsiębiorczości	1. Nowe inicjatywy przedsiębiorczości opartej o dziedzictwo Mikołaja Powały.	ND	Zwiększenie dostępu do usług. Nowe miejsca pracy	Zasoby kadrowe i finansowe konieczne do wsparcia inicjatyw.
2.3.1. Nowoczesne formy obecności Taczowa w mapach i przewodnikach	1. Informacje o Taczowie zawarte w systemach nawigacji. 2. Całościowy opis Taczowa w serwisach internetowych np. Wikipedii	1. Dostęp do serwisów internetowych, systemów nawigacji i map.	1. Większa rozpoznawalność Taczowa. 2. Budowanie poczucia tożsamości i przynależności do społeczności mieszkańców Taczowa.	Kontakty i nawiązanie współpracy z serwisami i portalami.
2.3.2. Informacje dla turystów i przyjezdnych	1. Witacze na wjeździe do Taczowa. 2. Bilbord informujący o tradycji Taczowa przy trasie S7.	ND	1. Większa rozpoznawalność Taczowa. 2. Budowanie poczucia Tożsamości i przynależności do społeczności mieszkańców Taczowa.	Projekt i wykonanie witaczy na zlecenie lub w ramach pracy własnej mieszkańców. Środki finansowe na opłacenie bilbord.

Koncepcja inteligentnej wsi dla miejscowości Taczów

Działania planowane lub podejmowane	Oczekiwane rezultaty	Opis technologii cyfrowych i telekomunikacyjnych lub lepszego wykorzystania wiedzy;	Korzyści dla lokalnej społeczności	Niezbędne zasoby
3.1.1. Animacja i wsparcie powstawania nowych organizacji i grup nieformalnych	1. Rejestracja i działalność KGW w Taczowie. 2. Nowe inicjatywy społeczne realizowane przez grupy nieformalne w Taczowie.	Programy edukacyjne i informujące o działalności organizacji pozarządowych takie jak ngo.pl Portale społecznościowe wykorzystywane do kontaktu i promocji.	1. Pobudzenie aktywności mieszkańców. 2. Budowanie więzi społecznych tworzących kapitał społeczny wsi.	Animator_ka społeczności lokalnych. Wsparcie organizacji parasolowych w inkubacji inicjatyw społecznych.
3.1.2. Wsparcie działalności GASS Powąta Taczów	1. Dopuszczony Klub Sportowy.	ND	1. Aktywnie działający Klub Sportowy, będący wizytówką miejscowości. 2. Dostęp do wykwalifikowanej kadry i dobrego jakościowo sprzętu treningowego i meczowego.	Środki finansowe lub sponsoring.
3.1.3. Wsparcie inicjatyw OSP w Taczowie	1. Remiza OSP wyposażona w niezbędne umeblowanie i akcesoria.	ND	1. Komfortowa przestrzeń dla członków OSP. 2. Docenienie i odwdzięczenie się Strażakom za ich pracę społeczną.	Środki finansowe na zakup wyposażenia. Możliwość ubiegania się o dotacje.
3.2.1. Realizacja mikro inicjatyw mieszkańców	1. Inicjacja i realizacja projektów na rzecz społeczności lokalnej przez mieszkańców Taczowa. 2. Mikrofinansowania na realizację inicjatyw społecznych.	Program do zarządzania mikrodotacjami np. Witkac.pl Portale społecznościowe wykorzystywane do kontaktu i promocji.	1. Pobudzenie aktywności społecznej. 2. Realizacja inicjatyw społecznych zaplanowanych i dopasowanych do potrzeb mieszkańców.	Zasoby osobowe do zarządzania mikrodotacjami, kontakty z organizacjami parasolowymi.

Koncepcja inteligentnej wsi dla miejscowości Taczów

Działania planowane lub podejmowane	Oczekiwane rezultaty	Opis technologii cyfrowych i telekomunikacyjnych lub lepszego wykorzystania wiedzy;	Korzyści dla lokalnej społeczności	Niezbędne zasoby
3.2.2. Cykl spotkań dla mieszkańców - warsztatów, szkoleń, pikników	1. Warsztaty i zajęcia dla dzieci i młodzieży. 2. Powstanie Klubu Seniora. 3. Budynek OSP i Muzeum Etośu Rycerskiego dostępny dla mieszkańców Taczowa.	System rezerwacji i dostępu do przestrzeni budynku. Portale społecznościowe wykorzystywane do kontaktu i promocji.	1. Dostępność do wydarzeń rekreacyjno – kulturowych. 2. Atrakcyjnie spędzany wspólny czas. 3. Przeciwdziałanie uzależnieniom i trudnościom psychicznym.	Lokalny_a animator_ka społeczności lub lider_ka społeczny_a
3.2.3. Rozwój inicjatyw Kuźnia pasji	1. Warsztaty i spotkania prezentujące ciekawych mieszkańców wsi i Gminy. 2. Warsztaty rękodzieła. 3. Cykl spotkań z inspirującymi osobami.	Portale społecznościowe wykorzystywane do kontaktu i promocji.	1. Pobudzenie kreatywności i inicjatywy wśród mieszkańców Taczowa. 2. Ciekawe spotkania. 3. Atrakcyjnie spędzany wspólny czas. 4. Przeciwdziałanie uzależnieniom i trudnościom psychicznym.	Lokalny_a animator_ka społeczności lub lider_ka społeczny_a Osoby, z którymi mogłyby być prowadzone spotkania. Dostęp do pomieszczeń.

Koncepcja inteligentnej wsi dla miejscowości Taczów

4.5 Lista projektów

Tabela 10 Lista projektów, które będą się składać na realizację koncepcji, uwzględniających komponent cyfrowy, środowiskowy lub klimatyczny

Numer	Nazwa	Opis	Komponent	Proponowane źródło finansowania	Szacowana kwota projektu	Proponowany termin realizacji
1.1.1.1.	Rozbudowa i polepszenie stanu dróg wraz z ciągami pieszymi.	Projekt polegający na rozwoju infrastruktury drogowej poprzez remonty i przebudowy dróg powiatowych i gminnych wraz z ciągami pieszymi.	Środowiskowy	Projekt realizowany przez Gminę Zakrzew/ powiat Radomski ze środków własnych, rządowych lub dotacji unijnych	4 000 000 zł Miejscowość Taczów w roli partnera lub konsultanta projektu.	2023 - 2029
1.1.1.2.	Rozwój sieci ścieżek rowerowych wraz z niezbędną infrastrukturą.	System ścieżek rowerowych umożliwiający połączenia między miejscowościami i punktami realizacji usług publicznych za pomocą pojazdów nie mechanicznych. Budowa infrastruktury towarzyszącej – Stacje obsługi, naprawy rowerów, ładowania elektrycznego za pośrednictwem paneli fotowoltaicznych itp.	Środowiskowy Klimatyczny Cyfrowy	Projekt realizowany przez Gminę Zakrzew/ powiat Radomski ze środków własnych, rządowych lub dotacji unijnych	2 000 000 zł Miejscowość Taczów w roli partnera lub konsultanta projektu.	2023 - 2029
1.1.2.1.	Zintegrowany system przejazdów autobusowych.	Zintegrowany system przejazdów komunikacji miejskiej i podmiejskiego umożliwiający zaplanowanie trasy przejazdu, przesiadek i czasu podróży.	Cyfrowy, Klimatyczny	Projekt realizowany przez Gminę Zakrzew/ powiat Radomski ze środków własnych, rządowych lub dotacji unijnych. Możliwość realizacji projektu we	Kwota nieznana Miejscowość Taczów w roli partnera lub konsultanta projektu.	2023 - 2025

Koncepcja inteligentnej wsi dla miejscowości Taczów

Numer	Nazwa	Opis	Komponent	Proponowane źródło finansowania	Szacowana kwota projektu	Proponowany termin realizacji
				współpracy z podmiotami gospodarczymi.		
1.1.2.2.	Karta aglomeracyjna.	System zarządzania opłatami za przejazd ujednoczony dla miasta i gmin ościennych umożliwiający zakup tylko jednego wspólnego biletu na usługi wielu przewoźników.	Cyfrowy, Klimatyczny	Projekt w trakcie konsultacji społecznych realizowany ze środków powiatu radomskiego i dofinansowań rządowych i unijnych	Kwota nieznana Miejscowość Taczów w roli partnera lub konsultanta projektu.	2023 - 2029
1.1.2.3.	Przewozy współdzielone.	Projekt umożliwiający współdzielenie przejazdów prywatnych. Udostępnianie przejazdów poprzez dedykowaną aplikację lub inny system powiadamiania o dostępności lub potrzebie podwiezienia.	Cyfrowy Klimatyczny	FEM 2021 – 2027 NFOŚiGW Programy dofinansowań Ministerialnych	100 000 zł	2023 - 2027
1.1.2.4.	Krótkoterminowy najem urządzeń transportu osobistego np. rowerów i hulajnóg.	Inicjatywa, dzięki której możliwy jest za pośrednictwem aplikacji, krótkoterminowy najem jednośladów. Umożliwia transport niskoemisyjny i dla osób nie dysponujących własnymi samochodami.	Cyfrowy, Klimatyczny	Współpraca z operatorami wypożyczeni tego typu urządzeń.	ND	20230-2025

Koncepcja inteligentnej wsi dla miejscowości Taczów

Numer	Nazwa	Opis	Komponent	Proponowane źródło finansowania	Szacowana kwota projektu	Proponowany termin realizacji
1.2.1.1.	Przebudowa trybun boiska sportowego wraz z zadaszeniem.	Przebudowa i rozbudowa trybun na boisku sportowym wraz z zadaszeniem i niezbędnymi elementami infrastruktury towarzyszącej. Dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.	ND	Środki własne Gminy Zakrzew, Programy rządowe i unijne	250 000 zł	2024 - 2025
1.2.1.2.	Budowa ogrodzenia boiska sportowego.	Budowa ogrodzenia wokół boiska sportowego wraz z piłkochwytnymi.	ND	Środki własne Gminy Zakrzew, Programy MSiT i unijne	100 000 zł	2024 - 2026
1.2.1.3	Instalacja monitoringu.	Zainstalowanie monitoringu na nowych trybunach.	Cyfrowy	Środki własne Gminy Zakrzew	50 000 zł	2025
1.2.1.4	Ekologiczna infrastruktura na boisku sportowym - energia ze źródeł odnawialnych.	Oświetlenie i ogrzanie budynków pochodzące ze źródeł energii odnawialnej	Środowiskowy i Klimatyczny	NFOŚiGW WFOŚ FEM 2021 – 2027 Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS) Fundusze norweskie i EOG - Program	500 000 zł	2025 - 2029

Koncepcja inteligentnej wsi dla miejscowości Taczów

Numer	Nazwa	Opis	Komponent	Proponowane źródło finansowania	Szacowana kwota projektu	Proponowany termin realizacji
				Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu		
1.3.1.1.	Odnowienie i modernizacja trybun i molo.	Zmodernizowanie trybun nad stawem oraz odnowienie molo. Wymiana nawierzchni, naprawa zniszczonych elementów itp. Dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.	ND	Środki własne Gminy Zakrzew Dofinansowania LGD/ FEM	300 000 zł	2024 - 2026
1.3.1.2.	Rewitalizacja cieków wodnych łączących stawy wraz z konieczną infrastrukturą.	Rewitalizacja stawów i łączącego ich cieków wodnych. Budowa infrastruktury towarzyszącej – lampy, ścieżki, ławki, kosze na śmieci, tablice edukacji ekologicznej itp.	Środowiskowy	WFOŚ, środki własne Gminy Zakrzew	300 000 zł	2024 - 2026
1.3.2.1.	Zakup nowych urządzeń na plac zabaw.	Doposażenie placu zabaw w nowe urządzenia. Dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.	ND	Środki własne Gminy Zakrzew, dofinansowania LGD, granty i programy podmiotów gospodarczych	50 000 zł	2024 – 2025
1.3.2.2.	Modernizacja i odnowienie istniejących elementów placu zabaw.	Odnowienie i konserwacja istniejących elementów placu zabaw.	ND	Środki własne Gminy Zakrzew, dofinansowania LGD, granty i programy podmiotów gospodarczych	30 000 zł	2024 - 2025

Koncepcja inteligentnej wsi dla miejscowości Taczów

Numer	Nazwa	Opis	Komponent	Proponowane źródło finansowania	Szacowana kwota projektu	Proponowany termin realizacji
1.3.2.3.	Monitoring placu zabaw.	Zainstalowanie monitoringu na placu zabaw	Cyfrowy	Środki własne Gminy Zakrzew	10 000 zł	2025
1.3.3.1.	Wypożyczenie altany w niezbędne elementy - np. stoły, ławy, zasilanie i monitoring.	Zakup lub wykonanie i montaż stołów i ław w altanie rekreacyjnej powstającej ze środków LGD. Instalacja elektryczna, oświetlenie, monitoring.	Cyfrowy Środowiskowy	Środki własne Gminy Zakrzew, dofinansowania dla OSP, granty LGD, crowdfunding	20 000 zł	2023 - 2024
1.3.3.2	Nowe kosze na śmieci na terenach rekreacyjnych.	Zakup i instalacja koszy na śmieci, także do segregacji odpadów na terenach rekreacyjnych.	Środowiskowy	Środki własne Gminy Zakrzew Dotacje dla organizacji pozarządowych	10 000 zł	2023 – 2025
1.3.3.3	Szlaki turystyczne rowerowe i Nordic Walking wraz z towarzyszącą infrastrukturą.	Wyznaczenie i oznakowanie szlaków pieszych i rowerowych wraz z rozbudową niezbędnej infrastruktury – stacje obsługi, miejsca ładowania energią solarną, kosze na śmieci, oświetlenie, tablice informacyjno-edukacyjne także dotyczące środowiska naturalnego.	Środowiskowy Cyfrowy	Dotacje dla organizacji pozarządowych	15 000 zł	2024 - 2026
1.4.1.1.	Diorama zasilana innowacyjnymi systemami opartymi o	Zakup i instalacja systemu obsługi funkcjonowania Dioramy z wykorzystaniem energii pochodzącej z OZE.	Klimatyczny	FNOŚiGW WFOŚ	100 000 zł	2023 - 2025

Koncepcja inteligentnej wsi dla miejscowości Taczów

Numer	Nazwa	Opis	Komponent	Proponowane źródło finansowania	Szacowana kwota projektu	Proponowany termin realizacji
	pobór energii z odnawialnych źródeł			FEM 2021 – 2027 Program Polska cyfrowa, Dotacje na innowacje		
1.4.1.2	Zwiększenie wykorzystania energii odnawialnej i rekuperacji ciepła w budynkach i elementach infrastruktury publicznej.	Zaprojektowanie, zakup i instalacja instalacji do produkcji energii elektrycznej i ogrzewania budynku OSP i Muzeum Etośu Rycerstwa z wykorzystaniem OZE.	Klimatyczny	NFOŚiGW WFOŚ FEM 2021 – 2027 Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS) Fundusze norweskie i EOG - Program Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu	500 000 zł	2025 - 2027
1.4.2.1.	Rozbudowa sieci wodociągowo – kanalizacyjnej i gazowej.	Rozbudowa sieci wodociągowo – kanalizacyjnej i gazowej w całej miejscowości wraz z dostępem mieszkańców do podłączenia się do instalacji	Środowiskowy Klimatyczny	FEM 2021 – 2027 WFOŚ	3 000 000 zł	2023 – 2027
1.4.2.2	Wszyscy mieszkańcy objęci siecią światłowodową	Budowa sieci światłowodowej wraz z przyłączeniami do posesji	Cyfrowy	Program Polska cyfrowa, Dotacje na innowacje	1 000 000 zł	2025 - 2027

Koncepcja inteligentnej wsi dla miejscowości Taczków

Numer	Nazwa	Opis	Komponent	Proponowane źródło finansowania	Szacowana kwota projektu	Proponowany termin realizacji
2.1.1.1.	Odnowienie dachu budynku OSP i Muzeum Etosu Rycerskiego	Projekt i modernizacja dachu budynku remizy OSP i Muzeum Etosu Rycerskiego. Wymiana zniszczonych elementów i konserwacja istniejących	ND	Środki własne Gminy Zakrzew FEM 2021 - 2027	500 000 zł	2023 - 2025
2.1.1.2	Modernizacja elewacji OSP i Muzeum Etosu Rycerskiego wraz z herbami rycerskimi	Modernizacji elewacji wraz z odmalowaniem herbów rycerstwa polskiego na północno – wschodniej ścianie budynku.	ND	Środki własne Gminy Zakrzew FEM 2021 - 2027	200 000 zł	2025 - 2027
2.1.1.3	Budowa garażu dla siedziby OSP	Projekt i rozbudowa remizy OSP poprzez dobudowanie garażu dla wozu bojowego OSP w Taczowie na północnej ścianie budynku.	ND	ZOSP RP Środki własne Gminy Zakrzew FEM 2021 - 2027	400 000 zł	2023 - 2027
2.1.2.1	Odrestaurowanie gontu na dachu kapliczki Bogurodzicy	Odrestaurowanie gontu na dachu Kapliczki Bogurodzicy poprzez wymianę zniszczonych i konserwację istniejących elementów	ND	Środki własne Gminy Zakrzew FEM 2021 - 2027	100 000 zł	2024 - 2026
2.1.2.2	Kompleksowe zagospodarowanie terenu wokół kapliczki Bogurodzicy	Wykonanie elementów małej infrastruktury i nasadzeń wokół kapliczki Bogurodzicy.	Środowisko	Granty fundacji i stowarzyszeń parasolowych, Granty Mazowsze Lokalnie, granty LGD	30 000 zł	2024 - 2026

Koncepcja inteligentnej wsi dla miejscowości Taczów

Numer	Nazwa	Opis	Komponent	Proponowane źródło finansowania	Szacowana kwota projektu	Proponowany termin realizacji
2.1.3.1	Odnowienie obrazu znajdującego się w Dioramie	Odnowienie kopii obrazu Bitwa pod Grunwaldem Popiela i Rozwadowskiego	ND	Dofinansowania MKiDN, FEM 2021 - 2027	50 000 zł	2024 – 2026
2.1.3.2.	Nowy, automatyczny system uruchamiania dioramy	Zamontowanie automatycznego zdalnego systemu otwierania Dioramy.	Cyfrowy	FEM 2021 – 2027 Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS) Fundusze norweskie i EOG - Program Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu	40 000 zł	2024 – 2026
2.1.3.3.	Modernizacja i zabezpieczenie ramy obrazu	Odnowienie i odmalowanie ramy Dioramy.	ND	Dofinansowania MKiDN, FEM 2021 - 2027	50 000 zł	2024 - 2026
2.2.1.1.	Coroczna organizacja pikniku historycznego Rycerze Bogurodzicy	Coroczna organizacja pikniku rodzinno – historycznego Rycerze Bogurodzicy wraz z atrakcjami towarzyszącymi. Występy, scena, nagłośnienie, infrastruktura, wyżywienie itp.	ND	Środki własne Gminy Zakrzew Dofinansowania z powiatu i województwa	40 000 zł	2024 - 2029
2.2.1.2.	Cykl wydarzeń animujących i	Cykliczne spotkania osób zaangażowanych w	Cyfrowy	ND	0 zł	2024 - 2029

Koncepcja inteligentnej wsi dla miejscowości Taczów

Numer	Nazwa	Opis	Komponent	Proponowane źródło finansowania	Szacowana kwota projektu	Proponowany termin realizacji
	przygotowujących do pikniku Rycerze Bogurodzicy	przygotowanie pikniku w tym grupy mieszkańców. Stworzenie komitetu organizacyjnego, planowanie wydarzenia, podział obowiązków i zadań. Projekt bez kosztowy. Spotkania w użyczonej Sali, poczęstunek przynoszony przez uczestników. Do zarządzania projektem oraz promocji, informowania i komunikacji wykorzystane narzędzia pracy i komunikacji zdalnej.				
2.2.2.1.	Stworzenie i umieszczenie na serwerze plików dźwiękowych opisujących elementy Parku Historycznego	Napisanie, nagranie i umieszczenie na serwerze Gminy Zakrzew treści Audioprzewodnika po Parku Historycznym. Koszt to usługa montażu i obróbki nagrań. Teksty i nagrania wykonane w ramach pracy wolontariackiej mieszkańców.	Cyfrowy	Środki własne Gminy Zakrzew Granty i dofinansowania dla NGO z różnorodnych źródeł zewnętrznych	10 000 zł	2023 - 2025
2.2.2.2.	Umieszczenie tablic informujących wraz z kodami QR do odsłuchania przewodnika po Parku Historycznym	Projekt, wykonanie i montaż tablic informacyjnych wraz z kodami QR do Audioprzewodnika.	ND	Środki własne Gminy Zakrzew Granty i dofinansowania dla NGO z różnorodnych źródeł zewnętrznych	10 000 zł	2023 - 2025

Koncepcja inteligentnej wsi dla miejscowości Taczów

Numer	Nazwa	Opis	Komponent	Proponowane źródło finansowania	Szacowana kwota projektu	Proponowany termin realizacji
2.2.3.1.	Kompleksowa strategia funkcjonowania Muzeum Etosu Rycerskiego wraz z biznesplanem	Projekt polegający na wyłonieniu wykonawcy i potem stworzeniu przez niego kompleksowego planu działalności Muzeum Etosu Rycerskiego jako centrum edukacyjno – kulturalnego wraz z biznesplanem przedsięwzięcia	ND	Środki własne Gminy Zakrzew, Programy MKiDN, NCK, FEM 2021 - 2027	40 000 zł	2024 - 2026
2.2.3.2	Wyposażenie Muzeum Etosu Rycerskiego	Zakup wyposażenia i eksponatów do sal wystawienniczych Muzeum Etosu Rycerskiego, w tym multimedialnych.	Cyfrowy	Programy MKiDN, NCK, FEM 2021 - 2027	700 000 zł	2025 - 2027
2.2.3.3.	Powstanie i funkcjonowanie Muzeum Etosu Rycerskiego	Bieżące utrzymanie Muzeum Etosu Rycerskiego	ND	Środki własne Gminy Zakrzew	300 000 zł	2025 - 2029
2.2.3.4.	Stworzenie produktu promocyjnego np. Kucie monet Powały	Stworzenie produktu lokalnego – pamiątki z Taczowa, której sprzedaż promowałaby Taczów	ND	Inicjatywa finansująca się ze sprzedaży monet.	0	2025 - 2029
2.2.4.1.	Inicjowanie pomysłów dotyczących działalności gospodarczej opartej o rozwijanie dziedzictwa historyczno - kulturowego Taczowa	Usprawnienia podatkowe, wsparcie organizacyjne, szkolenia, doradztwo, konkursy na innowacje i inicjatywy polegające na prowadzeniu działalności gospodarczej w oparciu o dziedzictwo historyczne.	ND	MOWES	100 000 zł	2026 - 2029

Koncepcja inteligentnej wsi dla miejscowości Taczów

Numer	Nazwa	Opis	Komponent	Proponowane źródło finansowania	Szacowana kwota projektu	Proponowany termin realizacji
		Dotacje na założenie i utworzenie miejsc pracy w spółdzielniach socjalnych				
2.2.4.2.	Wsparcie działalności przedsiębiorstw także społecznych promujących dziedzictwo Taczowa	Szkolenia i doradztwo. Dotacje na miejsca pracy w spółdzielniach socjalnych	ND	MOWES	300 000 zł	2026 - 2029
2.3.1.1.	Umieszczenie informacji o dziedzictwie Taczowa w systemach nawigacji typu Janosik	Włączenie opisu Taczowa do systemów nawigacji, w których automatycznie pojawiają się informacje o mijanych miejscach i obiektach.	Cyfrowy	Środki własne Gminy Zakrzew	10 000 zł	2024
2.3.1.2.	Promocja Taczowa w Mapach Google	Uzupełnienie opisów atrakcji Taczowa w Mapach Google, pozycjonowanie	Cyfrowy	Środki własne Gminy Zakrzew	10 000 zł	2024
2.3.1.3	Informacje o Taczowie dostępne w ogólnodostępnych serwisach internetowych - np. w Wikipedii	Uzupełnienie wyczerpujących opisów Taczowa, Parku Historycznego, Dioramy i innych atrakcji miejscowości w serwisach internetowych typu Wikipedia.	Cyfrowy	ND	0 zł	2024
2.3.2.1.	Witacz na drogach wjazdowych do Taczowa	Projekt i posadowienie instalacji typu witacz zawierającej symbole charakterystyczne dla	ND	Środki własne Gminy Zakrzew	20 000 zł	2024 – 2029

Koncepcja inteligentnej wsi dla miejscowości Taczów

Numer	Nazwa	Opis	Komponent	Proponowane źródło finansowania	Szacowana kwota projektu	Proponowany termin realizacji
		miejscowości na drogach wjazdowych do Taczowa		Dotacje dla organizacji pozarządowych		
2.3.2.2.	Bilbord informujący o dziedzictwie i atrakcjach Taczowa	Wynajem/ posadowienie bilbordów promującego Taczów i zachęcającego do odwiedzin miejscowości.	ND	Środki własne Gminy Zakrzew	20 000 zł	2024 - 2029
3.1.1.1.	Animacja powstania Koła Gospodyń Wiejskich	Animacja, motywacja i wsparcie rejestracji i zarządzania KGW w Taczowie	Cyfrowy	LGD Razem dla Radomki, MOWES, Gmina Zakrzew	0 zł	2023 - 2024
3.1.1.2	Wsparcie bieżącej działalności organizacji pozarządowych szczególnie w zakresie zażądania i księgowości	Wsparcie organizacyjne, doradcze, eksperckie, księgowość działalności organizacji pozarządowych i grup nieformalnych.	Cyfrowy	LGD Razem dla Radomki, MOWES, Gmina Zakrzew	0 zł	2023 - 2029
3.1.2.1.	Dofinansowanie inicjatyw społecznych dla mieszkańców	Dofinansowanie działalności społecznej klubu w formie imprez dla mieszkańców	ND	Gmina Zakrzew, LGD Razem dla Radomki	10 000 zł	2023 - 2029
3.1.2.2.	Doposażenie zawodników klubu Powąła Taczów	Zakup strojów i wyposażenia klubu Powąła Taczów	ND	Gmina Zakrzew, Dofinansowania Ministerstwa Sportu i turystyki, sponsoring	70 000	2023 - 2025

Koncepcja inteligentnej wsi dla miejscowości Taczów

Numer	Nazwa	Opis	Komponent	Proponowane źródło finansowania	Szacowana kwota projektu	Proponowany termin realizacji
3.1.3.1	Doposażenie remizy w niezbędne umeblowanie i akcesoria	Zakup mebli i niezbędnych akcesoriów do remizy strażackiej.	ND	Granty dla OSP, ZOSP RP, Granty dla organizacji pozarządowych	20 000 zł	2023 – 2025
3.2.1.1.	"Budżet lokalny" - niewielkie dofinansowania na realizację inicjatyw na rzecz lokalnej społeczności np. w formie regrantingu	Utworzenie mikro „Budżetu Lokalnego” z mikrodotacjami na realizację inicjatyw mieszkańców na rzecz lokalnej społeczności.	ND	Gmina Zakrzew, LGD Razem dla Radomki	10 000 zł	2023 - 2029
3.2.1.2.	Wsparcie organizacji i grup nieformalnych w ubieganiu się o dofinansowania ze źródeł zewnętrznych	Doradztwo w zakresie możliwości ubiegania się o dofinansowania na realizację projektów	Cyfrowy	LGD Razem dla Radomki, MOWES, Gmina Zakrzew	0 zł	2023 - 2029
3.2.2.1.	Zwiększenie dostępności budynku OSP i Muzeum Etośu Rycerskiego dla mieszkańców	Umożliwienie przeprowadzania różnorodnych wydarzeń dla mieszkańców na terenie remizy OSP i Muzeum etośu Rycerskiego. System rezerwacji i konserwacji bieżącej budynku	Cyfrowy	Gmina Zakrzew	0 zł	2023 - 2029
3.2.2.2.	Cykliczne spotkania/półkolonie dla dzieci z Taczowa	Organizacja cyklicznych zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży. Promocja poprzez portale społecznościowe	Cyfrowy	Gmina Zakrzew, granty dla organizacji pozarządowych	20 000 zł	2023 - 2029

Koncepcja inteligentnej wsi dla miejscowości Taczów

Numer	Nazwa	Opis	Komponent	Proponowane źródło finansowania	Szacowana kwota projektu	Proponowany termin realizacji
3.2.2.3.	Warsztaty dla kobiet w ramach działalności KGW	Cykliczne spotkania dla kobiet realizowane w ramach działalności KGW. Promocja poprzez portale społecznościowe	Cyfrowy	Dofinansowania dla KGW celowe i w ramach dofinansowań dla organizacji pozarządowych	20 000 zł	2023 - 2029
3.2.2.4.	Powstanie klubu seniora	Powołanie Klubu seniora, w którym mieszkańcy Taczowa i Gminy Zakrzew z grupy wiekowej 60+ będą mogli spotykać się na spotkaniach, warsztatach, kursach (także obsługi nowoczesnych technologii)	Cyfrowy	Program Senior +	50 000 zł	2024 - 2029
3.2.3.1	Animacja na rzecz prezentacji pasji i hobby mieszkańców Taczowa, Gminy Zakrzew i innych miejscowości	Cykliczne spotkania organizowane w celu promocji i prezentacji pasji i hobby mieszkańców wsi i okolicznych miejscowości. Promocja poprzez portale społecznościowe	Cyfrowy	Granty dla organizacji pozarządowych	10 000 zł	2024 - 2029
3.2.3.2	Warsztaty rękodzieła	Cykl warsztatów z różnorodnego rękodzieła dla mieszkańców, szczególnie dedykowany kobietom, dzieciom i młodzieży Promocja poprzez portale społecznościowe	Cyfrowy	Granty dla organizacji pozarządowych	20 000 zł	2024 – 2029

Koncepcja inteligentnej wsi dla miejscowości Taczów

Numer	Nazwa	Opis	Komponent	Proponowane źródło finansowania	Szacowana kwota projektu	Proponowany termin realizacji
3.2.3.3.	Inspiracja do aktywności - spotkania z ciekawymi ludźmi	Cykliczne spotkania prezentujące ciekawe osoby z wsi i Gminy – ich zainteresowania, osiągnięcia, dzieła itp. Promocja poprzez portale społecznościowe	Cyfrowy	Granty dla organizacji pozarządowych	10 000 zł	2024 - 2029

Poniżej zawarto listę niektórych, przykładowych programów dotacyjnych, w ramach których organizacje pozarządowe w tym OSP lub KGW mogą ubiegać się o dofinansowania:

Fundacja Orlen

Polski Cukier

Fundacja Santander

Fundacja Banku Gospodarstwa Krajowego (BGK)

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji,

Fundacja LOTTO im. Haliny Konopackiej

Fundacja Banku Pekao S.A. imienia dr. Mariana Kantona

Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności

Fundacja Orange

Fundacja Tauron

Fundusze Norweskie

Program Erasmus

Program Granty Mazowsze Lokalnie

Fundacja Tauron

Fundacja PZU

Ponad to wszystkie organizacje pozarządowe mogą realizować zlecone przez Jednostki Samorządu Terytorialnego zadania publiczne m. in. w obszarach edukacji, sportu, rozwoju społeczności lokalnych itp.

5 ZARZĄDZANIE I MONITOROWANIE

5.1 Zarządzanie

Zarządzanie strategii zostanie w początkowej fazie przejęte w całości przez OSP w Taczowie – inicjatora powstania tej koncepcji. W pierwszej fazie zostanie powołana grupa robocza do zarządzania koncepcją. W jej skład będzie wchodził Prezes OSP wraz z innymi wskazanymi przez organizację osobami, Sołtys Wsi Norbert Jabłonka, Radny Janusz Stawczyk – przewodniczący Rady Gminy Zakrzew, mieszkaniec Taczowa oraz przedstawiciele urzędu Gminy Zakrzew. W przypadku zmian personalnych na stanowiskach, funkcję będą pełnił następcy wskazanych tu osób.

Zespół roboczy na pierwszym zebraniu ustali podział zadań między członków, w tym wyznaczy osobę do kontaktu w sprawie realizowanych inicjatyw.

Zespół będzie mógł odbywać spotkania w formie zdalnej oraz opiniować dokumenty w formie elektronicznej poprzez narzędzia w chmurze i obiegu.

Ten zespół będzie spotykał się przynajmniej raz do roku, aby omówić zrealizowane inicjatywy i zaplanować przyszłe działania. Omawiany będzie plan działań na dany rok, podział zadań, informację o tym jaki podmiot i z jakich środków będzie realizował inicjatywę.

W toku realizacji projektów, kiedy wyłonią się kolejne osoby zaangażowane w realizację projektów, będą one dołączane do zespołu – szczególnie przedstawiciele GASS Powąta Taczów, władze nowych organizacji pozarządowych (np. KGW), aktywni mieszkańcy, przedsiębiorcy.

Do realizacji projektów będzie wyznaczany każdorazowo koordynator z ramienia podmiotu realizującego projekt – Gmina, jednostka pomocnicza, organizacja pozarządowa itp. Koordynator projektu będzie zobowiązany do informowania osoby wyznaczonej do kontaktu przez Zespół Roboczy o podjęciu inicjatywy realizacji projektu i kolejnych mialowych krokach jego realizacji – w tym o:

- Przygotowaniu wniosku o dofinansowanie, którego główne założenia będą przedstawiane i w przypadku wątpliwości co do spójności projektu w koncepcją konsultowane z wszystkimi członkami Zespołu Roboczego.
- Złożeniu wniosku o dofinansowanie.
- Podpisaniu umowy na realizację projektu.
- Rozpoczęciu realizacji i krokach mialowych.

Koncepcja inteligentnej wsi dla miejscowości Taczów

- Zakończeniu realizacji projektu wraz ze sprawozdaniem z osiągniętych efektów i rezultatów.

5.2 Monitoring

Monitoring realizacji koncepcji będzie odbywał raz do roku na spotkaniu zespołu roboczego. Zaplecze organizacyjne – robocze monitoringu będzie zapewniał Urząd Gminy w Zakrzewie. Będzie to dotyczyć między innymi zebrania danych dotyczących realizowanych inicjatyw – wydatkowanych środków, rezultatów itp. W ramach monitoringu będą zbierane też dane dotyczące zwiększenia aktywności mieszkańców, realizacji inicjatyw nieformalnych, powstania organizacji pozarządowych itp.

Wynik przeprowadzonego monitoringu będą prezentowane na spotkaniu sołeckim mieszkańcom wsi.

Na podstawie danych z monitoringu członkowie zespołu roboczego będą decydować o ewentualnych działaniach mających na celu aktualizację treści dokumentu. Aktualizacja koncepcji będzie dokonywana na zebraniu Zespołu Roboczego, a jej efekty będą przedstawiane mieszkańcom na zebraniach wiejskich.

6 PLAN WŁĄCZENIA SPOŁECZNOŚCI W REALIZACJĘ KONCEPCJI, Z UWZGLĘDNIENIEM ROLI SOŁTYSA LUB RADY SOŁECKIEJ W TYM PROCESIE

Spółeczność lokalna była w najwyższym możliwym zaangażowania w tworzenie Koncepcji Inteligentnej Wsi poprzez udział w spotkaniach konsultacyjnych i opiniowanie dokumentu. Poniżej przedstawiono plan włączenia społeczności w przebieg wdrażania koncepcji.

6.1 Zaangażowanie mieszkańców w rozwój strategii

Osoby, które były zaangażowane w przygotowanie dokumentu, zostały ujęte w procesie monitorowania jej. Będą przez cały okres jej obowiązywania informowane o przebiegu jej wdrażania, będą podejmować także działania mające na celu jej aktualizację. Jedną z tych osób jest Sołtys Wsi. Do zespołu sukcesywnie będą zapraszane kolejne angażujące się w projekty liderka lub lider.

6.2 Kluczowe kanały komunikacji i podnoszenia świadomości wśród obywateli

Aby określić kluczowe kanały komunikacji mieszkańcom poziomu realizacji koncepcji, przynajmniej raz do roku odbędzie się sprawozdanie z przebiegu realizacji projektów i celów. Będzie ono przedkładane na spotkaniu wiejskim. Członkowie zespołu opowiedzą o realizowanych inicjatywach i będą mogli odpowiedzieć na pytania mieszkańców. W ten sposób zaangażowany zostanie nie tylko Sołtys, ale także cała Rada Sołecka.

Aby zwiększyć świadomość obywateli co do tego, że w Taczowie realizowana jest koncepcja, informacja o tym, że dany projekt jest objęty dokumentem będzie podawana w informacjach prasowych w tym na stronach www, socialmediowych, plakatach, ulotkach i biuletynie gminnym Kwartalnik Wieści. Informacja ta znajdzie się też każdorazowo na listach obecności i będzie przekazywana uczestnikom wydarzeń.

Najważniejsze, krótkie informacje w formie plakatów oraz zaproszenia na wydarzenia będą umieszczane w sklepach spożywczych, które stanowią węzły komunikacyjne w społeczności.

6.3 Planowane działania mające na celu zmobilizowanie zainteresowanych stron

Mobilizacja i zachęcanie interesariuszy do angażowania się i podejmowania wyzwań to trudne zadanie. Zostaje ono powierzone członkom zespołu roboczego. Są to osoby mające znaczący wpływ na społeczność całej gminy – Przewodniczący Rady Gminy. To osoba, która może być ambasadorem koncepcji wśród władz lokalnych. To on najczęściej spotyka się z Wójtem i urzędnikami. Dzięki temu może podejmować działania lobbujące na rzecz rozwoju Taczowa. Jest to też osoba poważana wśród mieszkańców. Jego obecność nada rangę i ważność podejmowanym krokom na rzecz realizacji koncepcji.

Z drugiej strony, to Sołtys jest osobą najbliższą mieszkańcom. To z nim mieszkańcy na bieżąco kontaktują się w sprawach dotyczących wsi. Może on być ambasadorem koncepcji i mobilizować do działań mieszkańców. Podobną rolę mogą pełnić także członkowie organizacji pozarządowych działających lokalnie.

7 PODSUMOWANIE

Taczów porwał się na nie lada wyzwanie jakim było przygotowanie Koncepcji Inteligentnej Wsi. Proces jej przygotowania został przeprowadzony w sposób partycypacyjny, przy zapewnieniu najwyższego możliwego udziału interesariuszy.

Powstał złożony dokument, który zawiera nie tylko spis pojedynczych projektów, ale całą skomplikowaną logikę interwencji i powiązań atutów, wyzwań, celów i działań.

Teraz czas na społeczność. Realizacja projektów będzie wspierana przez władze samorządowe, ale wizją koncepcji jest, aby za kilka lat to właśnie oni aktywnie działali na rzecz swojej małej ojczyzny.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.

Projekt współfinansowany w ramach Projektu Grantowego „Razem dla Radomki” ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”.